

REPUBLIKA HRVATSKA
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO

KLASA: 023-01/20-01/498
URBROJ: 2178/1-04-01/02-20-1

A N A L I Z A

**POSLOVANJA
GOSPODARSTVA
BRODSKO-POSAVSKE
ŽUPANIJE
U 2019. GODINI**

**S DOSTUPNIM
POKAZATELJIMA
ZA 2020. GODINU**

**Materijal pripremljen u
Upravnom odjelu
za gospodarstvo i
poljoprivredu
Brodsko-posavske
županije**

Slavonski Brod, rujan 2020.

SADRŽAJ

UVOD	2
1. USPOREDBA FINANCIJSKIH REZULTATA PODUZETNIKA BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE S REZULTATIMA PODUZETNIKA U DRUGIM ŽUPANIJAMA I RH	2
1.1. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske	3
1.2. Usporedba rezultata poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije s rezultatima drugih županija	4
1.3. Usporedba poslovanja poduzetnika Slavonskog Broda s rezultatima poslovanja poduzetnika u drugim gradovima – županijskim sjedištima	7
1.4. Investicije u dugotrajnu imovinu poduzetnika po županijama	9
2. OSNOVNI FINANCIJSKI REZULTATI POSLOVANJA PODUZETNIKA BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE U 2019. GODINI	10
2.1 Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije	11
2.2. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzetnika Brodsko-posavske županije	12
2.3. Analiza troškova za plaće poduzetnika Brodsko-posavske županije	17
2.4. Dobit i gubitak poduzetnika Brodsko-posavske županije	21
2.5. Financijski rezultati poduzetnika Brodsko-posavske županije prema veličini i prema vlasništvu	26
2.6. Neizvršene osnove za plaćanje poslovnih subjekata na području RH, Brodsko-posavske županije i grada Slavonskog Broda	30
3. FINANCIJSKO STANJE PODUZETNIKA BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE	32
3.1. Pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije	33
4. ANALIZA REZULTATA POSLOVANJA PODUZETNIA BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE PO GRADOVIMA I OPĆINAMA	34
5. ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST U BRODSKO-POSAVSKOJ ŽUPANIJI	36
6. FINANCIJSKI REZULTATI POLJOPRIVREDE BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE U 2019. GODINI	38
7. ZAKLJUČAK	41

UVOD

Sukladno Programu rada Županijske skupštine za 2020. godinu, Upravni odjel za gospodarstvo i poljoprivredu izradio je materijal pod nazivom "Analiza poslovanja gospodarstva Brodsko-posavske županije u 2019. godini s dostupnim pokazateljima za 2020. godinu" kao podlogu za raspravu o stanju gospodarstva u Brodsko-posavskoj županiji na sjednici Županijske skupštine i njenim radnim tijelima.

Ova je Analiza sačinjena isključivo temeljem podataka dobivenih iz službenih izvora. Ona pruža niz informacija o prihodima, rashodima, dobiti, gubitcima, investicijama i imovini poduzetnika, kretanjima na tržištu rada, zaposlenosti i nezaposlenosti te ima pretenziju predložiti gospodarska kretanja na području Brodsko-posavske županije u 2019. i dijelu 2020. godine u odnosu na protekla razdoblja i u odnosu na druge hrvatske županije te Republiku Hrvatsku u cjelini po svim najvažnijim gospodarskim parametrima, a u cilju uočavanja određenih tendencija te donošenja adekvatnih zaključaka za poboljšanje postojećeg gospodarskog stanja.

Pri izradi i korištenju ove Analize valja imati u vidu i određena analitička ograničenja u vezi s iskazivanjem financijskih rezultata velikih javnih državnih poduzeća. Naime, njihovi se financijski rezultati evidentiraju u mjestu njihova sjedišta, tj. pribrajaju se u pravilu gradu Zagrebu, iako se gospodarska aktivnost takvih poslovnih subjekata odvija i na područjima drugih teritorijalnih jedinica, što donekle ublažava postojeće velike regionalne razlike. Isti je slučaj i s ostalim poduzetnicima koji posluju na više lokacija različitih od sjedišta kompanije.

Osim toga, financijskom analizom nije obuhvaćeno ukupno gospodarstvo, jer su obuhvaćene pravne osobe i dio obrtnika koji su obveznici poreza na dobit. Veći dio obrtnika, njih oko 97 % od ukupnog broja, su u sustavu poreza na dohodak i ne predaju svoje godišnje financijske izvještaje u Registar godišnjih financijskih izvještaja FINA-i pa nisu uključeni u financijsku analizu.

Međutim, navedena ograničenja ne umanjuju bitnije analitičku vrijednost ove komparativne analize, jer ona daje uvid u regionalnu razvijenost Brodsko-posavske županije izraženu financijskim ostvarenjima poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini i pruža solidnu osnovu za kompleksnije analize.

1. USPOREDBA FINANCIJSKIH REZULTATA PODUZETNIKA BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE S REZULTATIMA PODUZETNIKA U DRUGIM ŽUPANIJAMA I RH

U Registru je za 2019. godinu, prikupljeno i obrađeno 136.260 godišnjih financijskih izvještaja za statističke i druge potrebe, obveznika poreza na dobit, bez banaka, osiguravajućih društava i ostalih financijskih institucija, temeljem kojih je izrađena ova analiza. Dio Registra čine podaci i dokumentacija poduzetnika s područja dijelova Brodsko-posavske županije na osnovi kojih je izrađena ova analiza (tablica 1).

Tablica 1. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika RH i Brodsko-posavske županije u 2019. godini

(iznosi: u tisućama kuna)

Teritorijalna razina	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih		Ukupni prihod		Dobit razdoblja		Gubitak razdoblja		Neto dobit	
	Broj	Rang	Broj	Rang	Iznos	Rang	Iznos	Rang	Iznos	Rang	Iznos	Rang
RH	136.260	0	969.776	0	796.126.335	0	48.872.344	0	17.591.012	0	31.281.333	0
BPŽ	2.085	17	18.712	13	10.408.562	15	603.488	14	351.044	8	252.445	16

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

1.1. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Republike Hrvatske

Poduzetnici Hrvatske, obveznici poreza na dobit (bez banaka, osiguravajućih društava i drugih financijskih institucija), njih 136.260 u 2019. godini imali su 969.776 zaposlenih (prema satima rada), ostvarili su ukupan prihod od 796,1 milijardi kuna (povećanje od 10,4 %), ukupne rashode od 756,5 milijardi kuna (povećanje od 10,8 %) te 31,3 milijardi kuna neto dobiti. Dobit razdoblja, u iznosu od 48,9 milijardi kuna, u 2019. godini ostvarilo je 90.955 (66,7 %) poduzetnika, dok je gubitke razdoblja ukupne vrijednosti 17,6 milijardi kuna, iskazalo 45.305 (33,2 %) poduzetnika.

Tablica 2. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika RH i Brodsko-posavske županije u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna, plaće u kunama)

Opis	RH			BPŽ			Udjel % žup. u RH
	2018.	2019.	Index	2018.	2019.	Index	
Broj poduzetnika	131.117	136.260	103,9	2.042	2.085	102,1	1,5
Broj dobिताša	85.465	90.955	106,4	1.453	1.569	108,0	1,7
Broj gubitaša	37.824	45.305	119,8	423	516	122,0	1,1
Broj zaposlenih	911.736	969.776	106,4	17.280	18.712	108,3	1,9
Ukupni prihodi	721.118.732	796.126.335	110,4	9.337.285	10.408.562	111,5	1,3
Ukupni rashodi	682.737.441	756.495.954	110,8	9.072.745	10.094.933	111,3	1,3
Dobit prije oporezivanja	53.515.331	57.232.068	106,9	498.476	664.614	133,3	1,2
Gubitak prije oporezivanja	15.134.039	17.601.686	116,3	233.937	350.985	150,0	2,0
Porez na dobit	7.308.894	8.349.049	114,2	73.051	61.184	83,8	0,7
Dobit razdoblja	46.166.284	48.872.344	105,9	425.439	603.488	141,9	1,2
Gubitak razdoblja	15.093.886	17.591.012	116,5	233.950	351.044	150,1	2,0
Konsolidirani financijski rezultat (dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja)	31.072.397	31.281.333	100,7	191.489	252.445	131,8	0,8
Neto plaće i nadnice	61.073.774	67.668.212	110,8	1.040.032	1.157.275	111,3	1,7
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom	5.582	5.815	104,2	5.016	5.154	102,8	88,6
Izvoz	143.447.877	151.455.118	105,6	3.108.933	3.454.559	111,1	2,3
Uvoz	128.539.396	137.793.448	107,2	1.453.270	1.519.182	104,5	1,1
Trgovinski saldo	14.908.481	13.661.670	91,6	1.655.663	1.935.377	116,9	14,2
Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu	23.481.990	27.528.822	117,2	281.325	236.849	84,2	0,9

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

U odnosu na 2018. godinu, poduzetnici Brodsko-posavske županije, njih 2.085, povećali su broj zaposlenih za 8,3 %, ukupne prihode za 11,5 %, ukupne rashode za 11,3 % te gubitak razdoblja za 50,1 %, a dobit razdoblja povećana je za 41,9 %. Konsolidirani financijski rezultat – neto dobit povećana je za 31,8 % u odnosu na 2018. godinu. Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu u 2019. godini imalo je 196 poduzetnika (9,4 %) u iznosu 236,8 milijuna kuna što je smanjenje od 15,8 % u odnosu na prethodnu 2018. godinu.

Od 796,1 milijarde kuna ukupnoga prihoda poduzetnika RH, 151,5 milijardi ostvareni su prodajom robe na inozemnom tržištu, što je 5,6 % više nego 2018. godine. Na stranim tržištima svoje proizvode i usluge plasiralo je 20.409 poduzetnika (15,0 %), kupljeno je robe u vrijednosti od 137,8 milijardi kuna te je trgovinski suficit iznosio gotovo 13,7 milijardi kuna.

Za svoj su rad zaposlenici kod poduzetnika na nivou RH u 2019. godini primili prosječnu mjesečnu neto plaću od 5.815 kuna, što je nominalno 4,2 % više nego 2018. godine.

1.2. Usporedba rezultata poslovanja poduzetnika Brodsko - posavske županije s rezultatima drugih županija

U 2019. godini poduzetnici Republike Hrvatske ostvarili su ukupan prihod od 796,1 milijarde kuna što je 10,4 % više u odnosu na 721,1 milijardu kuna ukupnog prihoda ostvarenog u 2018. godini.

Visinom ukupnog prihoda, kao brojčanim reprezentantom opsega poslovnih aktivnosti, prednjači Grad Zagreb, čiji su poduzetnici u 2019. godini, kao i prijašnjih godina, ostvarili nešto više od polovine ukupnih prihoda hrvatskoga poduzetništva (50,2 %). Tome pridonose velika državna javna i druga velika poduzeća, koja svoju aktivnost obavljaju i na područjima drugih županija (HŽ, HT, Hrvatske pošte, HEP, INA, Hrvatske šume i Hrvatske vode), kao i veliki trgovački lanci, sjedišta kojih su, gotovo u pravilu, u Gradu Zagrebu, a prodajni su im prostori locirani diljem zemlje.

Daleko iza Grada Zagreba je udio drugih županija u ukupnom prihodu svih poduzetnika; Zagrebačke 7,3 %, Splitsko-dalmatinske županije 6,7 %, Primorsko-goranske županije 5,1 % udjela i na kraju svega 0,3 % udjela Ličko-senjske županije. Struktura ukupnih rashoda vrlo je slična strukturi ukupnih prihoda.

Važno je napomenuti da su u odnosu na 2018. godinu ukupni prihodi povećani u svim županijama i to od 0,8 % u Karlovačkoj županiji do 21,3 % u Šibensko-kninskoj županiji. Rashodi su također povećani u svim županijama i to od 1,2 % u Sisačko-moslavačkoj županiji do 21,6 % u Šibensko-kninskoj županiji.

Visinom dobiti razdoblja prednjači Grad Zagreb s 26,3 milijardi kuna, a slijede ga Splitsko-dalmatinska županija s 3,5 milijarde kuna i Zagrebačka županija s gotovo 3,0 milijarde kuna. Visinom gubitka razdoblja prednjači Grad Zagreb sa 7,7 milijardi kuna, a slijede ga Splitsko-dalmatinska županija s 2,6 milijardi kuna i Istarska županija s 1,3 milijarde kuna. Visinom neto financijskog rezultata prednjači Grad Zagreb s 18,5 milijardi kuna, a slijede ga Zagrebačka županija s 2,3 milijarde kuna i Istarska županija s 1,4 milijarde kuna.

Tablica 3. Ukupni prihod, dobit i gubitak razdoblja te neto financijski rezultat po županijama RH u 2019. godini

(iznosi u milijunima kuna, udjeli u %, indeksi: 2018. = 100,0)

Naziv županije	Ukupni prihod			Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja			Neto financijski rezultat
	Iznos	Udjel	Indeks	Iznos	Udjel	Indeks	Iznos	Udjel	Indeks	
1. Bjelovarsko-bilogorska	8.339.764	1,0	109,6	309.436	0,6	97,4	185.199	1,1	168,5	124.237
2. Brodsko-posavska	10.408.562	1,3	111,5	603.488	1,2	141,9	351.044	2,0	150,1	252.445
3. Dubrovačko-neretvanska	13.075.910	1,6	110,5	1.117.955	2,3	98,3	314.884	1,8	102,2	803.071
4. Grad Zagreb	399.898.534	50,2	111,9	26.253.920	53,7	108,6	7.744.148	44,0	132,1	18.509.772
5. Istarska	35.696.725	4,5	104,5	2.649.413	5,4	92,7	1.296.073	7,4	84,1	1.353.340

Naziv županije	Ukupan prihod			Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja			Neto financijski rezultat
	Iznos	Udjel	Indeks	Iznos	Udjel	Indeks	Iznos	Udjel	Indeks	
6. Karlovačka	10.326.191	1,3	100,8	585.187	1,2	75,2	209.797	1,2	141,3	375.391
7. Kopriivničko-križevačka	12.306.131	1,5	108,0	628.676	1,3	118,8	162.058	0,9	279,2	466.618
8. Krapinsko-zagorska	13.629.266	1,7	108,6	858.484	1,8	119,0	196.904	1,1	175,8	661.580
9. Ličko-senjska	2.638.348	0,3	106,8	136.154	0,3	85,6	103.894	0,6	231,2	32.259
10. Međimurska	16.301.120	2,0	108,6	869.399	1,8	114,5	181.268	1,0	148,2	688.131
11. Osječko-baranjska	28.143.650	3,5	106,8	1.332.683	2,7	66,4	805.126	4,6	106,0	527.557
12. Požeško-slavonska	4.697.540	0,6	107,0	238.697	0,5	113,3	101.646	0,6	169,0	137.050
13. Primorsko-goranska	40.959.589	5,1	107,3	2.203.910	4,5	104,1	1.167.190	6,6	76,5	1.036.721
14. Sisačko-moslavačka	10.955.131	1,4	107,7	514.569	1,1	160,6	165.706	0,9	27,0	348.863
15. Splitsko-dalmatinska	53.584.066	6,7	115,1	3.506.477	7,2	111,0	2.630.981	15,0	230,1	875.496
16. Šibensko-kninska	8.809.919	1,1	121,3	461.160	0,9	99,8	289.624	1,6	91,7	171.536
17. Varaždinska	27.861.609	3,5	106,4	1.264.287	2,6	104,8	211.378	1,2	42,7	1.052.909
18. Virovitičko-podravsko	4.991.086	0,6	110,9	236.861	0,5	114,3	108.808	0,6	176,6	128.053
19. Vukovarsko-srijemska	19.573.362	2,5	103,7	923.882	1,9	112,2	319.246	1,8	276,6	604.636
20. Zadarska	16.034.413	2,0	107,8	1.202.764	2,5	108,1	379.387	2,2	61,8	823.377
21. Zagrebačka	57.895.420	7,3	111,9	2.974.944	6,1	111,4	666.652	3,8	78,4	2.308.292
Ukupno RH	796.126.335	100,0	110,4	48.872.344	100,0	105,9	17.591.012	100,0	116,5	31.281.333

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Jedna od osnovnih karakteristika gospodarstva Hrvatske je velika razlika u razvijenosti pojedinih regija – županija i još veća razlika u razvijenosti pojedinih gradova i općina, a rang lista županija prema ukupnom prihodu poduzetnika prikazana je u tablici 4.

Dominantna je uloga poduzetnika županije Grad Zagreb koji su prvorangirani po većini kriterija navedenim u tablici 4, osim prema pokazatelju ekonomičnosti poslovanja, po kojem su na 3. mjestu.

Tablica 4. Rang lista županija prema ukupnom prihodu poduzetnika u 2019. godini i prema drugim kriterijima

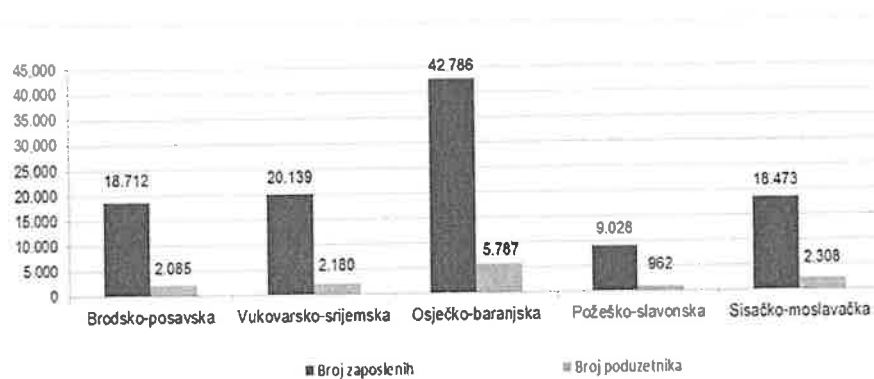
Naziv županije	Rang po ukupnom prihodu	Rang po neto dobiti	Rang po broju poduzetnika	Rang po broju zaposlenih	Rang po produktivnosti rada – ukupan prihod po zaposlenom	Rang po produktivnosti rada – neto dobit po zaposlenom	Rang po ekonomičnosti poslovanja
Grad Zagreb	1	1	1	1	1	1	3
Zagrebačka	2	2	5	4	3	2	7
Splitsko-dalmatinska	3	6	2	2	8	19	18
Primorsko-goranska	4	5	4	3	10	13	15

Istarska	5	3	3	5	6	8	6
Osječko-baranjska	6	12	6	7	7	18	17
Varaždinska	7	4	9	6	9	10	10
Vukovarsko-srijemska	8	11	16	12	2	6	12
Međimurska	9	9	10	8	15	9	5
Zadarska	10	7	7	9	13	5	2
Krapinsko-zagorska	11	10	12	11	11	4	4
Dubrovačko-neretvanska	12	8	8	10	16	3	1
Koprivničko-križevačka	13	13	18	15	4	7	9
Sisačko-moslavačka	14	15	14	14	12	12	13
Brodsko-posavska	15	16	17	13	17	16	16
Karlovačka	16	14	13	16	14	11	8
Šibensko-kninska	17	17	11	18	5	17	19
Bjelovarsko-bilogorska	18	20	15	17	19	20	20
Virovitičko-podravska	19	19	19	19	18	15	14
Požeško-slavonska	20	18	20	20	21	14	11
Ličko-senjska	21	21	21	21	20	21	21

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Brodsko-posavska županija u odnosu na druge županije je na 13. mjestu prema broju zaposlenih, a na 15. mjestu prema ukupnom prihodu. Prema produktivnosti rada - neto dobiti po zaposlenom, ekonomičnosti poslovanja i po neto dobiti nalazi se na 16. mjestu. Prema broju poduzetnika i prema produktivnosti rada - ukupan prihod po zaposlenom bila je na 17. mjestu.

Grafikon 1. Usporedba broja poduzetnika i broja zaposlenih Brodsko-posavske županije s četiri susjedne županije u 2019. godini

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

U usporedbi sa četiri susjedne županije prema broju poduzetnika i broju zaposlenih ističe se Osječko-baranjska županija sa najvećim brojem poduzetnika (5.787), a kod kojih je zaposleno 42.786 radnika. (grafikon br. 1)

1.3. Usporedba poslovanja poduzetnika Slavonskog Broda s rezultatima poslovanja poduzetnika u drugim gradovima – županijskim središtima

Udio poduzetnika koji su registrirani u gradovima, sjedištima županija, u broju poduzetnika na razini RH je 59,4 %, u broju zaposlenih 63,6 %, a najveći je u neto dobiti, 74,0 %. Broj poduzetnika i broj zaposlenih kod poduzetnika promatrano po gradovima – sjedištima županija, očekivano je najveći u Gradu Zagrebu koji je ujedno i županija. Iza poduzetnika Grada Zagreba po brojnosti poduzetnika, zaposlenih, ukupnom prihodu, dobiti razdoblja i gubitku razdoblja slijedi Split, sjedište Splitsko-dalmatinske županije. Primorsko-goranska županija je na trećem mjestu po broju zaposlenih, četvrtom mjestu po broju poduzetnika, po prihodu i gubitku razdoblja, a na petom mjestu po ostvarenoj dobiti razdoblja i neto dobiti u odnosu na druge županije, a njezino upravno sjedište, grad Rijeka, na trećem je mjestu među gradovima – sjedištima županija, po broju poduzetnika (5.020 poduzetnika), broju zaposlenih (30.651 radnik), ostvarenom ukupnom prihodu (20,3 milijarde kuna), dobiti razdoblja (1,2 milijarde kuna), gubitku razdoblja (521,1 milijun kuna) te ostvarenoj neto dobiti (641,8 milijuna kuna) u ukupnom rangi RH.

Grad Slavonski Brod, kao središte Brodsko-posavske županije, nalazi se na razini RH na jedanaestom mjestu po broju zaposlenih (12.390 radnika), na 15. mjestu po broju poduzetnika (1.200) i ostvarenim prihodima (5,9 milijardi kuna) i na 21. mjestu po dobiti razdoblja (309,6 milijuna kuna).

Tablica 5. Broj poduzetnika, broj zaposlenih i ukupan prihod poduzetnika u gradovima – županijskim središtima u 2019. godini

(iznosi: u tisućama kuna)

Naziv grada/općine	Broj poduzetnika			Broj zaposlenih		Ukupni prihod	
	Broj	Rang na razini RH	Rang po sjedištima županija	Broj	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH
Grad Zagreb	45.608	1	1	372.776	1	399.898.534	1
Split	7.798	2	2	39.497	2	27.187.766	2
Rijeka	5.020	3	3	30.651	3	20.321.206	3
Osijek	3.249	4	4	22.572	4	15.254.405	4
Varaždin	2.091	8	7	20.780	5	15.157.089	5
Velika Gorica	1.768	9	8	12.924	8	13.967.904	6
Vukovar	560	30	16	5.448	23	10.064.952	8
Zadar	2.948	6	5	16.220	6	8.833.826	9
Čakovec	1.379	12	9	12.650	10	8.049.322	10
Dubrovnik	2.341	7	6	12.890	9	8.001.638	11
Karlovac	1.227	14	11	10.499	13	6.810.780	14
Slavonski Brod	1.200	15	12	12.390	11	5.949.098	15
Koprivnica	769	24	15	9.119	15	5.931.359	16
Šibenik	1.274	13	10	7.866	19	4.953.296	19
Bjelovar	1.096	16	13	7.974	18	4.270.134	21
Sisak	866	20	14	6.073	20	3.103.634	28
Požega	451	39	17	5.141	25	2.904.085	31
Virovitica	438	41	18	3.628	31	1.869.991	41
Krapina	321	56	20	3.604	32	1.809.844	43
Pazin	349	51	19	2.282	53	1.564.904	53
Gospić	236	73	21	1.317	96	837.397	88

Naziv grada/općine	Broj poduzetnika			Broj zaposlenih		Ukupni prihod	
	Broj	Rang na razini RH	Rang po sjedištima županija	Broj	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH
Ukupno	80.989	-	-	616.301	-	566.741.164	-
RH	136.260	-	-	969.776	-	796.126.335	-
Udjeli u %	59,4%	-	-	63,6%	-	71,2%	-

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Prema prosječnom broju zaposlenih po poduzetniku, na prvom je mjestu, s 12 zaposlenih, Koprivnica, sjedište Koprivničko-križevačke županije, a slijede Požega (11), Krapina (11) te Slavonski Brod, Varaždin i Vukovar sa 10 zaposlenih. Sva ostala županijska središta u prosjeku imaju manje od 10 zaposlenih po poduzetniku s time da Zagreb ima prosjek od osam zaposlenih po poduzetniku, jednako kao i Virovitica, dok je najmanji prosjek u gradu – županijskom središtu Splitu sa pet zaposlenih.

Tablica 6. Broj poduzetnika, dobit/gubitak razdoblja i neto dobit/neto gubitak poduzetnika u gradovima – županijskim središtima u 2019. godini

(iznosi: u tisućama kuna)

Naziv grada	Broj poduzetnika		Dobit nakon poreza		Gubitak nakon poreza		Neto dobit/neto gubitak	
	Broj	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH
Grad Zagreb	45.608	1	26.253.920	1	7.744.148	1	18.509.772	1
Split	7.798	2	1.696.186	2	1.757.255	2	-61.070	549
Rijeka	5.020	3	1.162.922	3	521.074	3	641.848	3
Osijek	3.249	4	675.270	9	493.367	4	181.903	19
Varaždin	2.091	8	591.622	10	104.004	18	487.619	9
Velika Gorica	1.768	9	682.070	8	123.363	12	558.707	6
Vukovar	560	30	563.199	11	58.696	40	504.503	7
Zadar	2.948	6	711.600	6	214.501	9	497.099	8
Čakovec	1.379	12	419.353	13	100.240	20	319.112	11
Dubrovnik	2.341	7	733.997	5	136.380	11	597.616	5
Karlovac	1.227	14	397.849	15	83.730	28	314.119	12
Slavonski Brod	1.200	15	239.009	21	309.617	7	-70.608	550
Koprivnica	769	24	353.713	16	97.418	21	256.295	13
Šibenik	1.274	13	233.109	23	165.865	10	67.243	48
Bjelovar	1.096	16	151.732	33	114.487	16	37.246	76
Sisak	866	20	101.846	44	95.997	22	5.849	239
Požega	451	39	118.325	38	45.101	49	73.223	42
Virovitica	438	41	73.822	63	48.902	44	24.921	98
Krapina	321	56	78.461	58	8.539	140	69.922	47
Pazin	349	51	108.431	40	14.064	99	94.367	31
Gospić	236	73	47.235	85	11.583	114	35.651	78
Ukupno	80.989	-	35.393.671	-	12.248.332	-	23.145.339	-
RH	136.260	-	48.872.344	-	17.591.012	-	31.281.333	-
Udjeli u %	59,4%	-	72,4%	-	69,6%	-	74,0%	-

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Među prvih deset gradova po ukupnome prihodu poduzetnika u 2019. godini zabilježeni su i poduzetnici u gradovima koji nisu sjedišta županija, grad Velika Gorica (gotovo 14 milijardi kuna) i grad Sveta Nedelja (12,2 milijarde kuna). Po visini ukupnoga prihoda još se izdvajaju i poduzetnici općine Stupnik sa 5,7 milijardi kuna (rang 17), grada Samobora sa 5,5 milijardi kuna (rang 18), grada Solina sa 4,2 milijarde kuna (rang 22) te grad Rovinj sa 4 milijarde kuna (rang 23).

Od 21 grada - sjedišta županija, samo poduzetnici u Slavonskom Brodu i Splitu su ostvarili neto gubitak i to u ukupnome iznosu od 131,7 milijuna kuna, a poduzetnici svih ostalih gradova sjedišta županija ostvarili su neto dobit. Prema kriteriju neto dobiti u 2019. godini, najuspješniji su poduzetnici Grada Zagreba u odnosu na poduzetnike ostalih gradova – sjedišta županija. Iza njih slijede poduzetnici grada Rijeke (sjedište Primorsko-goranske županije) te Dubrovnika (sjedište Dubrovačko-neretvanske županije).

Navedeni prikaz polarizacije hrvatskih poduzetnika i broja zaposlenih ublažava činjenica da se stvarna aktivnost poduzetnika ostvaruje na području širem od njihova administrativnog sjedišta. Poznato je da su sjedišta velikih javnih državnih tvrtki te velikih trgovačkih lanaca većinom u Gradu Zagrebu te se njihovi financijski rezultati i broj zaposlenih evidentiraju upravo u toj županiji, a ne i u drugim županijama u kojima se također obavlja manji ili veći dio njihovih poslovnih aktivnosti.

1.4. Investicije u dugotrajnu imovinu poduzetnika po županijama

Svi poduzetnici ne ulažu u dugotrajnu imovinu. Od ukupnog broja poduzetnika u Hrvatskoj je u 2019. godini samo (9,6 %) odnosno 13.067 poduzetnika investiralo u novu dugotrajnu imovinu.

U novu dugotrajnu imovinu u 2019. godini poduzetnici su uložili 27,5 milijardi kuna odnosno (17,2 %) više nego prethodne godine. Najviše su investirali poduzetnici Grada Zagreba koji su u 2019. godini imali (51,9 %) ukupnih investicija poduzetnika RH. Slijede poduzetnici Istarske županije sa (9,3 %), Primorsko-goranske županije sa (6,5 %), Zagrebačke županije sa (5,5 %) i Splitsko-dalmatinske sa (5,2 %) u ukupnim investicijama poduzetnika RH. Najmanje su u 2019. godini investirali poduzetnici Virovitičko-podravske i Požeško-slavonske županije (0,3 %) te Ličko-senjske županije (0,4 %) udjela u ukupnim investicijama poduzetnika RH.

U 2019. godini u odnosu na 2018. godinu ukupni prihodi poduzetnika u RH povećani su za (10,4 %), a investicije su povećane za (17,2 %) u 12 od 21 županije. Najveće povećanje investicija imala je Virovitičko-podravska županija (69,9 %), a slijede poduzetnici Primorsko-goranske županije (55,7 %) te Vukovarsko-srijemske županije s povećanjem od (43,3 %).

Poduzetnici Bjelovarsko-bilogorske županije najviše su smanjili investicije i to za (40,6 %), a slijede ih poduzetnici Šibensko-kninske županije sa smanjenjem investicija od (24,6 %). Promatrano po prosječnom iznosu investicija po investitoru, na 1. su mjestu poduzetnici Grada Zagreba sa 3,2 milijuna kuna, na 2. su mjestu poduzetnici Istarske županije sa 2,5 milijuna kuna investicija, a na 3. su mjestu poduzetnici Koprivničko-križevačke županije sa 2,4 milijuna kuna investicija. Na začelju su investitori Sisačko-moslavačke županije sa 1,0 milijun kuna investicija po investitoru. Poduzetnici Brodsko-posavske županije smanjili su investicije za 15,8 %.

Tablica 7. Bruto investicije poduzetnika samo u novu dugotrajnu imovinu u 2019. godini prema sjedištu investitora po županijama

(iznosi u milijunima kuna, udjeli u %, indeksi: 2018. = 100,0)

Naziv županije	Poduzetnici investitori		Investicije			Prosječan iznos investicija po investitoru u mil. kuna
	Broj poduzetnika investitora	Udjel u broju investitora u %	Investicije u mil. kuna	Udjel u ukupnim investicijama RH	Indeks 2018.=100,0	
1. Bjelovarsko-bilogorska	154	1,2	175	0,6	59,4	1,1
2. Brodsko-posavska	196	1,5	237	0,9	84,2	1,2
3. Dubrovačko-neretvanska	479	3,7	536	1,9	131,9	1,1
4. Grad Zagreb	4.457	34,1	14.281	51,9	125,5	3,2
5. Istarska	1.011	7,7	2.573	9,3	106,5	2,5
6. Karlovačka	286	2,2	314	1,1	80,7	1,1
7. Koprivničko-križevačka	192	1,5	467	1,7	132,2	2,4
8. Krapinsko-zagorska	296	2,3	443	1,6	122,5	1,5
9. Ličko-senjska	75	0,6	100	0,4	86,9	1,3
10. Međimurska	400	3,1	437	1,6	89,8	1,1
11. Osječko-baranjska	474	3,6	852	3,1	88,3	1,8
12. Požeško-slavonska	70	0,5	96	0,3	119,2	1,4
13. Primorsko-goranska	1.237	9,5	1.784	6,5	155,7	1,4
14. Sisačko-moslavačka	231	1,8	232	0,8	80,7	1,0
15. Splitsko-dalmatinska	1.322	10,1	1.420	5,2	103,9	1,1
16. Šibensko-kninska	185	1,4	320	1,2	75,4	1,7
17. Varaždinska	539	4,1	807	2,9	126,0	1,5
18. Virovitičko-podravska	68	0,5	81	0,3	169,9	1,2
19. Vukovarsko-srijemska	174	1,3	357	1,3	143,3	2,1
20. Zadarska	339	2,6	516	1,9	96,6	1,5
21. Zagrebačka	882	6,7	1.501	5,5	119,1	1,7
Ukupno Hrvatska	13.067	100,0	27.529	100,0	117,2	2,1

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

2. OSNOVNI FINACIJSKI REZULTATI POSLOVANJA PODUZETNIKA BRODSKO - POSAVSKE ŽUPANIJE U 2019. GODINI

U Brodsko-posavskoj županiji posluje ukupno 2.085 poduzetnika koji zapošljavaju 18.712 radnika. Udjel poduzetnika Brodsko-posavske županije u ukupnom broju poduzetnika u RH iznosi 1,5 %. Udjel broja zaposlenih Brodsko-posavske županije u odnosu na broj zaposlenih u RH iznosi 1,9 %.

U ukupnim prihodima Hrvatske udjel poduzetnika Brodsko-posavske županije iznosi 1,3 %, u dobiti razdoblja udjel poduzetnika Brodsko-posavske županije iznosi 1,2 %, a u gubitku razdoblja iznosi 2,0 %. Ukupno ostvareni financijski rezultat (neto dobit) Brodsko-posavske županije u 2019. godini iznosio je 252,4 milijuna kuna što je 0,8 % neto dobiti poduzetnika Hrvatske (neto dobit u iznosu od 31,3 milijardi kuna).

2.1. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije

Godišnje financijske izvještaje za 2019. godinu s područja Brodsko-posavske županije predalo je u Registar ukupno 2.085 poduzetnika, obveznika poreza na dobit, od kojih je 1.792 mikro, 260 malih, 29 srednje velikih i 4 velika poduzetnika. Od ukupno 2.085 poduzetnika, njih 1.569 ili 75,3 % poslovalo je s dobiti razdoblja, a 516 ili 24,7 % iskazalo je gubitak razdoblja.

Tablica 8. Broj poduzetnika dobitaša i gubitaša u Brodsko-posavskoj županiji prema veličini poduzetnika u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Veličina	Broj poduzetnika			Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)		
	svi	dobitaša	gubitaša	2018.	2019.	Index
Mikro	1.792	1.293	499	49.309	53.617	108,7
Mali	260	250	10	165.735	168.707	101,8
Srednje veliki	29	24	5	-26.513	114.930	-
Veliki	4	2	2	2.958	-84.809	-
Ukupno	2.085	1.569	516	191.489	252.445	131,8

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Kod poduzetnika u Brodsko-posavskoj županiji u 2019. godini bilo je zaposleno 18.712 radnika, koji su ostvarili ukupne prihode u iznosu od 10,4 milijardi kuna, ukupne rashode od 10,1 milijardi kuna, dobit razdoblja u iznosu od 603,5 milijuna kuna, gubitak razdoblja od 351,0 milijuna kuna te neto dobit od 252,5 milijuna kuna.

Prosječna mjesečna neto plaća iznosila je 5.154 kuna što je 2,8 % više od razine prosječne plaće u 2018. godini. Bruto investicije u novu dugotrajnu imovinu u 2019. godini smanjene su u odnosu na 2018. godinu za 15,8 %. Uvoz je povećan za 4,5 %, a izvoz za 11,1 % te je ostvaren trgovinski suficit u iznosu od 1,9 milijardi kuna.

U odnosu na 2018. godinu, broj zaposlenih povećan je za 8,3 %, ukupni prihodi za 11,5 %, ukupni rashodi za 11,3 %, gubitak razdoblja za 50,1 %, dobit razdoblja za 41,9 % te je ostvarena neto dobit koja je u odnosu na prethodno razdoblje povećana za 31,8 %.

Poduzetnici Republike Hrvatske slično su poslovali te su u odnosu na prethodnu godinu povećali broj zaposlenih za 6,4 %, ukupne prihode za 10,4 %, ukupne rashode za 10,8 %, dobit razdoblja za 5,9 % i gubitak razdoblja za 16,5 %. Ostvaren je pozitivan konsolidirani financijski rezultat – neto dobit u iznosu od 31,3 milijarde kuna.

Tablica 9. Osnovni financijski rezultati poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna, indeksi 2018=100,0)

Opis	2018.	2019.	Indeks	Udjel BPŽ u RH (%)
Broj poduzetnika	2.042	2.085	102,1	1,5
Broj dobitaša	1.453	1.569	108,0	1,7
Broj gubitaša	423	516	122,0	1,1
Broj zaposlenih	17.280	18.712	108,3	1,9
Ukupni prihodi	9.337.285	10.408.562	111,5	1,3
Ukupni rashodi	9.072.745	10.094.933	111,3	1,3
Dobit prije oporezivanja	498.476	664.614	133,3	1,2
Gubitak prije oporezivanja	233.937	350.985	150,0	2,0
Porez na dobit	73.051	61.184	83,8	0,7
Dobit razdoblja	425.439	603.488	141,9	1,2
Gubitak razdoblja	233.950	351.044	150,1	2,0
Konsolidirani financ. rezultat (dobit (+) ili gubitak(-) razdoblja)	191.489	252.445	131,8	0,8
Neto plaće i nadnice	1.040.032	1.157.275	111,3	1,7
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom	5.016	5.154	102,8	88,6
Izvoz	3.108.933	3.454.559	111,1	2,3
Uvoz	1.453.270	1.519.182	104,5	1,1
Trgovinski saldo	1.655.663	1.935.377	116,9	14,2
Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu	281.325	236.849	84,2	0,9

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

2.2. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzetnika Brodsko-posavske županije

Poduzetnici Brodsko-posavske županije u 2019. godini ostvarili su ukupan prihod u iznosu od 10,4 milijardi kuna. U odnosu na 2018. godinu isti je povećan za gotovo 1,1 milijardu kuna ili 11,5 %. Rast u odnosu na 2018. godinu bilježe poslovni prihodi od 11,6 %.

Tablica 10. Struktura ukupnih prihoda poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2018. i 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna, indeksi 2018=100,0)

Vrsta prihoda	Iznos		Udio u ukupnim prihodima u %		Indeks 2019/18
	2018.	2019.	2018.	2019.	
Poslovni prihodi	9.250.716	10.325.753	99,1	99,2	111,6
Financijski prihodi	86.569	82.809	0,9	0,8	95,7
Udio u dobiti od društava povezanih sudjelujućim interesom	0	0	0,0	0,0	-
Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0	0,0	0,0	-
Ukupni prihodi	9.337.285	10.408.562	100,0	100,0	111,5

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

U strukturi ukupnih prihoda, dominantni su poslovni prihodi sa 99,2 %, zatim slijede financijski prihodi sa 0,8 %. Udjel poslovnih, kao i financijskih prihoda u 2019. godini nepromijenjen je u odnosu na 2018. godinu. Poslovni prihodi povećani su za 11,6 %.

Ukupni rashodi poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini iznosili su 10,1 milijardi kuna, što je nešto više od milijardu kuna u odnosu na 2018. godinu. U strukturi ukupnih rashoda, poslovni rashodi sudjeluju sa 98,8 %, a financijski sa 1,2 %.

Tablica 11. Struktura ukupnih rashoda poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2018. i 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna, indeksi 2018=100,0)

Vrsta rashoda	Iznos		Udjel u ukupnim rashodima u %		Indeks 2019/18
	2018.	2019.	2018.	2019.	
Poslovni rashodi	8.937.490	9.974.444	98,5	98,8	111,6
Financijski rashodi	135.254	120.489	1,5	1,2	89,1
Udio u gubitku od društava povezanih sudjelujućim interesom	0	0	0,0	0,0	-
Udio u gubitku od zajedničkih pothvata	0	0	0,0	0,0	-
Ukupni rashodi	9.072.745	10.094.933	100,0	100,0	111,3

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

U 2019. godini poduzetnici Brodsko-posavske županije povećali su ukupne prihode prema 2018. godini za 11,5 %, a ukupne rashode za 11,3 %, što je utjecalo na efikasnost poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije mjereno pokazateljem ekonomičnosti.

Naime, dok je na 100 kuna ukupnih rashoda u 2018. godini ostvareno 102,9 kune ukupnih prihoda, u 2019. godini je na 100 kuna rashoda ostvareno 103,1 kuna ukupnog prihoda.

Tablica 12. Ekonomičnost poslovanja – odnosi prihoda i rashoda poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2018. i 2019. godini

(prihodi na 100 kuna rashoda)

Opis	2018.	2019.
Poslovni prihodi prema poslovnim rashodima	102,9	103,5
Financijski prihodi prema financijskim rashodima	64,0	68,7
Udio u dobiti od društava povezanih sudjelujućim interesom prema udjelu u gubitku od društava povezanih sudjelujućim interesom	0	0
Udio u dobiti od zajedničkih pothvata prema udjelu u gubitku od zajedničkih pothvata	0	0
Ukupni prihodi prema ukupnim rashodima	102,9	103,1

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Najveći broj poduzetnika bio je u trgovini na veliko i malo (403), a zatim slijede poduzetnici prerađivačke industrije (379 poduzetnika) koji su imali najveće prihode i to u iznosu od 4,8 milijardi kuna, ali ujedno i najveće rashode, 4,5 milijarde kuna. Poduzetnici trgovine i prerađivačke industrije zajedno sudjeluju u ukupnim prihodima Brodsko-posavske županije s 64,8 %, a u ukupnim rashodima županije s udjelom od 63,9 %.

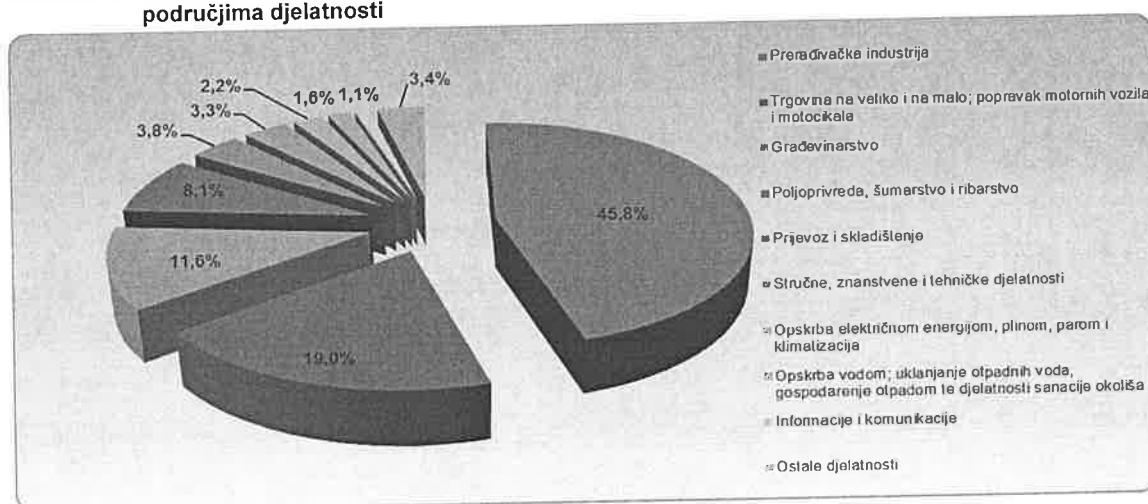
Tablica 13. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzetnika Brodsko-posavske županije po područjima djelatnosti u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Područje djelatnosti	Broj poduzetnika	Ukupni prihodi		Ukupni rashodi	
		2018.	2019.	2018.	2019.
0) Subjekti (fizičke osobe) bez djelatnosti	1	903	890	346	402
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	131	907.321	845.456	878.642	815.217
B) Rudarstvo i vađenje	7	38.429	50.424	36.588	42.660
C) Prerađivačka industrija	379	4.369.163	4.763.528	4.159.216	4.538.115
D) Opskrba el. energijom, plin, parom i klimatizacija	13	216.621	227.008	197.625	224.799
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	16	157.719	170.739	146.934	164.601
F) Građevinarstvo	297	785.540	1.205.841	743.231	1.161.490
G) Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla	403	1.699.948	1.980.262	1.657.061	1.910.622
H) Prijevoz i skladištenje	137	344.369	397.260	326.764	379.825
I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	132	95.851	104.126	93.002	102.578
J) Informacije i komunikacije	73	108.408	118.671	101.037	111.588
K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	7	2.319	2.116	1.936	1.706
L) Poslovanje nekretninama	22	20.257	34.820	18.636	30.242
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	269	448.311	342.905	578.333	454.861
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	47	46.888	55.798	46.029	54.543
O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno, osiguranje	1	626	986	392	635
P) Obrazovanje	31	30.981	35.575	26.804	32.964
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	38	30.978	35.022	27.854	31.337
R) Umjetnost, zabava i rekreacija	14	5.152	6.298	5.074	6.276
S) Ostale uslužne djelatnosti	67	27.500	30.836	27.240	30.473
Ukupno	2.085	9.337.285	10.408.562	9.072.745	10.094.933

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Grafikon 2. Ukupni prihodi poduzetnika sa sjedištem u Brodsko-posavskoj županiji u 2019. godini - po područjima djelatnosti

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Poduzetnici prerađivačke industrije sudjeluju u ukupnim prihodima Brodsko-posavske županije s 45,8 %, trgovina na veliko i malo 19,0 %, građevinarstvo 11,6 %, a na ostale djelatnosti odnosi se preostalih 23,6 %.

Promatrajući poduzetnike po veličini i njihove iznose ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, primjetno je da su mali poduzetnici, njih 260, ostvarili najveće prihode od 3,7 milijardi kuna te ukupne rashode od 3,5 milijardi kuna što je povećanje u odnosu na prethodnu godinu, ukupnih prihoda za 13,0 % i ukupnih rashoda za 13,5 %. Prema veličini poduzetnika mikro, mali i srednji poduzetnici ostvarili su neto dobit, a samo skupina velikih poduzetnika je ostvarila neto gubitak.

Najmanje prihode ostvarili su veliki poduzetnici, njih 4, u iznosu većem od 1,4 milijarde kuna, što je 9,4 % manje u odnosu na prethodnu 2018. godinu. Ukupni rashodi mikro poduzetnika Brodsko-posavske županije rasli su za 40,7 %. Veliki poduzetnici u 2019. godini (njih 4), smanjili su ukupne prihode za 9,4 % i rashode za 4,1 %, dok su ukupni prihodi srednjih poduzetnika rasli za 7,0 %, a ukupni rashodi za 3,3 %.

Tablica 14. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini prema veličini poduzetnika

(iznosi u tisućama kuna)

Oznaka veličine	Broj poduzetnika	Ukupni prihodi			Ukupni rashodi		
		2018.	2019.	Indeks	2018.	2019.	Indeks
Mikro	1.792	1.470.236	2.052.527	139,6	1.404.745	1.976.828	140,7
Mali	260	3.259.490	3.693.875	113,0	3.061.327	3.475.941	113,5
Srednje veliki	29	3.032.660	3.245.385	107,0	3.039.509	3.138.517	103,3
Veliki	4	1.574.899	1.426.774	90,6	1.567.163	1.503.647	95,9
Ukupno	2.085	9.337.285	10.408.562	111,5	9.072.745	10.094.933	111,3

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Najveće prihode i rashode, kao i ranijih godina ostvarili su poduzetnici u privatnom vlasništvu, što je i očekivano s obzirom da su najbrojniji (udio 98,0 %) te ukupne prihode u iznosu većem od 9,5 milijardi kuna (povećanje od 15,8 %), a ukupne rashode u iznosu od gotovo 9,0 milijardi kuna (povećanje od 14,8 %).

Tablica 15. Ukupni prihodi i ukupni rashodi poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini prema oblicima vlasništva

(iznosi u tisućama kuna)

Oznaka vlasništva	Broj poduzetnika	Ukupni prihodi			Ukupni rashodi		
		2018.	2019.	Indeks	2018.	2019.	Indeks
Državno vlasništvo	26	325.920	347.314	106,6	316.571	341.664	107,9
Privatno vlasništvo	2.044	8.211.637	9.512.356	115,8	7.793.675	8.950.567	114,8
Zadružno vlasništvo	8	168.015	179.306	106,7	167.330	177.982	106,4
Mješovito vlasništvo	7	631.712	369.585	58,5	795.170	624.720	78,6
Ukupno	2.085	9.337.285	10.408.562	111,5	9.072.745	10.094.933	111,3

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Prvi na rang listi poduzetnika u Brodsko-posavskoj županiji po ukupnim prihodima u 2019. godini bio je veliki poduzetnik u privatnom vlasništvu ĐURO ĐAKOVIĆ Termoenergetska postrojenja d.o.o., (531,1 milijuna kuna), a slijede ga AMINOLABS ATLANTIC d.o.o. (490,1 milijun kuna), ĐURO ĐAKOVIĆ

Montaža d.o.o. (413,7 milijuna kuna), AXEREAL CROATIA d.o.o. (306,6 milijuna kuna), Saint Jean Industries d.o.o. (275,2 milijuna kuna). Prvih deset poduzetnika ostvarilo je gotovo 3,0 milijarde kuna ukupnih prihoda ili 28,8 % prihoda svih poduzetnika Brodsko-posavske županije.

Tablica 16. Rang lista prvih deset poduzetnika Brodsko-posavske županije po ukupnom prihodu u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

R.br.	OIB	Naziv	Mjesto	Ukupan prihod
1.	73880953014	ĐURO ĐAKOVIĆ TERMOENERGETSKA POSTROJENJA D.O.O.	Slavonski Brod	531.102
2.	60396692377	AMINOLABS ATLANTIC D.O.O.	Nova Gradiška	490.090
3.	59126265572	ĐURO ĐAKOVIĆ MONTAŽA D.O.O.	Slavonski Brod	413.700
4.	40994628705	AXEREAL CROATIA D.O.O.	Nova Gradiška	306.644
5.	02852188530	SAINT JEAN INDUSTRIES D.O.O.	Slavonski Brod	275.181
6.	89230529680	VINDON D.O.O.	Slavonski Brod	208.780
7.	68807280553	ĐURO ĐAKOVIĆ SPECIJALNA VOZILA D.D.	Slavonski Brod	206.790
8.	72579903288	CHROMOS-SVJETLOST D.O.O.	Lužani	198.413
9.	91533328340	SLAVONIJA SLAD D.O.O.	Nova Gradiška	191.860
10.	99639891810	PROJEKTGRADNJA PLUS D.O.O.	Gornja Vrba	171.898
Ukupno TOP 10 poduzetnika po ukupnim prihodima				2.994.458
Udio TOP 10 poduzetnika u ukupnim prihodima poduzetnika BPŽ				28,8 %

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Udio prvih 10 poduzetnika po ostvarenom izvozu, u ukupnom izvozu poduzetnika županije je 62,2 % s ostvarenih gotovo 2,2 milijarde kuna. Od 10,4 milijardi kuna prihoda, 3,5 milijarde kuna ostvareno je od prodaje proizvoda i usluga na inozemnom tržištu, što je 11,1 % više nego u 2018. godini. Istodobno na stranim tržištima kupljeno robe u vrijednosti od 1,5 milijardi kuna iz čega slijedi da je ostvaren trgovinski suficit u iznosu većem od 1,9 milijardi kuna.

Od 3,5 milijardi kuna prihoda od izvoza, na prvih 10 poduzetnika županije prema ostvarenom izvozu odnosi se gotovo 2,2 milijarde kuna.

Tablica 17. Rang lista prvih deset poduzetnika Brodsko-posavske županije po prihodima od izvoza u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

R. br.	OIB	Naziv	Sjedište	Prihodi od izvoza
1.	60396692377	AMINOLABS ATLANTIC D.O.O.	Nova Gradiška	472.601
2.	73880953014	ĐURO ĐAKOVIĆ TERMOENERGETSKA POSTROJENJA D.O.O.	Slavonski Brod	330.510
3.	59126265572	ĐURO ĐAKOVIĆ MONTAŽA D.O.O.	Slavonski Brod	294.071
4.	02852188530	SAINT JEAN INDUSTRIES D.O.O.	Slavonski Brod	267.954
5.	68807280553	ĐURO ĐAKOVIĆ SPECIJALNA VOZILA D.D.	Slavonski Brod	178.665
6.	40994628705	AXEREAL CROATIA D.O.O.	Nova Gradiška	159.236
7.	08831453892	DECOSPAN MATO FURNIR D.O.O.	Oprisavci	142.174

8.	79697464218	HIDROMONT INDUSTRIJSKA MONTAŽA D.O.O.	Slavonski Brod	121.961
9.	91533328340	SLAVONIJA SLAD D.O.O.	Nova Gradiška	96.551
10.	16088843903	TANG TVORNICA ALATA D.O.O.	Nova Gradiška	86.731
Ukupno TOP 10 poduzetnika po prihodima od izvoza				2.150.454
Udio TOP 10 poduzetnika po prihodima od izvoza u izvozu poduzetnika županije				62,2 %

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

2.3. Analiza troškova za plaće poduzetnika Brodsko-posavske županije

Troškovi za osoblje (neto plaće, porezi i doprinosi iz plaća i na plaće) kod poduzetnika Brodsko-posavske županije iznosili su 1,7 milijardi kuna i povećani su u odnosu na 2018. godinu za 11,5 %. Njihov udjel u ukupnim rashodima u 2019. godini iznosio je 17,0 %. Troškovi za osoblje na razini Hrvatske iznosili su 106,4 milijardi kuna što je 14,1 % ukupnih rashoda.

Tablica 18. Troškovi plaća poduzetnika Brodsko-posavske županije i RH u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Vrsta rashoda	Iznos		Udio u ukupnim rashodima u %		Indeks
	2018.	2019.	2018.	2019.	
Neto nadnice i plaće	1.040.032	1.157.275	11,5	11,5	111,3
Doprinosi, porez i prirez na porez iz plaća	306.893	354.074	3,4	3,5	115,4
Doprinosi na plaće	192.401	204.775	2,1	2,0	106,4
Ukupni troškovi osoblja - BPŽ	1.539.326	1.716.124	17,0	17,0	111,5
Ukupni troškovi osoblja - RH	96.683.340	106.361.719	14,2	14,1	110,0

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Poduzetnici Brodsko-posavske županije obračunali su u 2019. godini za 18.712 zaposlenih, neto plaće u ukupnom iznosu od 1,16 milijardi kuna, što je u odnosu na 2018. godinu povećanje od 11,3 %. Udio troškova za neto nadnice i plaće u ukupnim rashodima poduzetnika županije bio je 11,5 %. Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom kod poduzetnika sa sjedištem u županiji u 2019. godini iznosila je 5.154 kuna, što je za 138 kune više nego 2018. godine. Ista je za 11,4 % manja od prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom kod poduzetnika Republike Hrvatske (5.815 kune).

U Brodsko-posavskoj županiji u 2019. godini poslovalo je 1.792 mikro, 260 malih, 29 srednjih i 4 velikih poduzetnika. Veliki su poduzetnici imali 2.854 zaposlenih, što je u prosjeku 715 zaposlenih po poduzetniku. Mali poduzetnici su imali najviše zaposlenih 6.443, što je u prosjeku 25 zaposlenih po poduzetniku. Najmanji je prosječan broj zaposlenih kod mikro poduzetnika, 3, a kod srednjih taj je prosjek 127 zaposlenih po poduzetniku.

Tablica 19. Troškovi za neto plaće poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini – prema veličini

(iznosi u tisućama kuna)

Oznaka veličine	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Troškovi za neto plaće			Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom (u kn)	
			Iznos (u tis. kn)	Indeks 2019/18.	Udjel u uk. rashodima	RH	BPŽ
Mikro	1.792	5.726	263.614	126,0	13,3	4.217	3.837
Mali	260	6.443	380.237	113,6	10,9	5.668	4.918
Srednji	29	3.689	274.467	109,9	8,7	6.393	6.200
Veliki	4	2.854	238.958	97,0	15,9	7.369	6.977
Ukupno	2.085	18.712	1.157.275	111,3	11,5	5.815	5.154

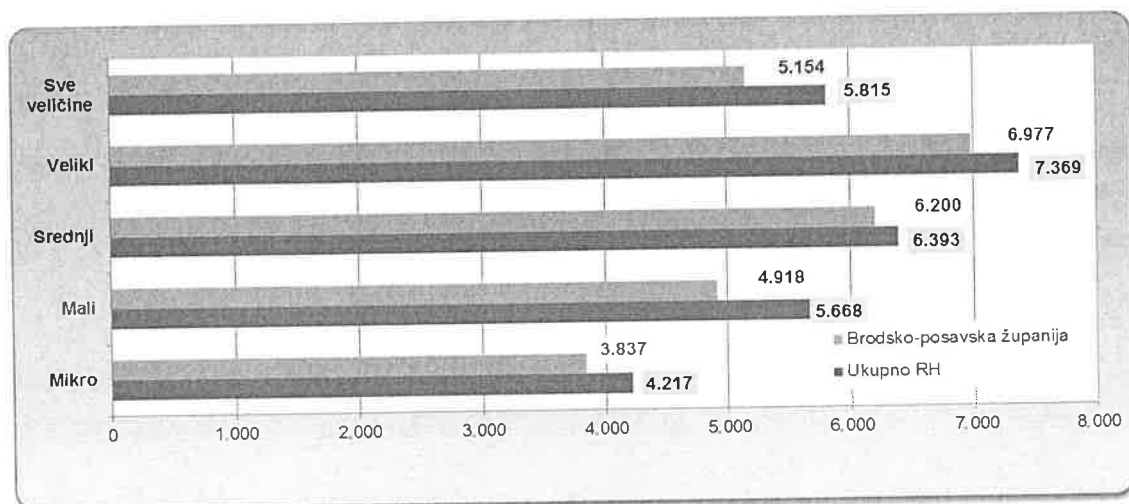
Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Najveća prosječna mjesečna neto plaća obračunana je zaposlenima kod 4 velika poduzetnika (7.369 kuna), što je gotovo 43,0 % više od prosjeka zaposlenih kod poduzetnika na razini Brodsko-posavske županije (5.154 kuna).

Mali poduzetnici Brodsko-posavske županije, njih ukupno 260, u 2019. godini obračunali su za 6.443 zaposlenih prosječnu mjesečnu neto plaću u iznosu od 4.918 kunu. Navedena plaća bila je za 4,6 % manja od prosječne mjesečne plaće svih poduzetnika Brodsko-posavske županije i za 13,2 % manja od prosjeka malih poduzetnika na razini Hrvatske.

Mikro poduzetnici su obračunali zaposlenima najmanju prosječnu mjesečnu neto plaću (3.837 kune), manje od prosjeka na razini svih poduzetnika županije (5.154 kuna), a kod velikih poduzetnika obračunata je najviša prosječna mjesečna plaća (6.977 kn).

Grafikon 3. Prosječne mjesečne neto plaće zaposlenih kod poduzetnika BPŽ i RH prema veličini u 2019. godini

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Najveća prosječna mjesečna neto plaća obračunana je zaposlenima kod poduzetnika u mješovitom vlasništvu (5.693 kuna), što je 10,5 % više od prosjeka zaposlenih kod poduzetnika na razini Brodsko-posavske županije (5.154 kuna). Za usporedbu, na razini svih poduzetnika u Hrvatskoj, najviša prosječna mjesečna neto plaća obračunana je zaposlenima kod poduzetnika u mješovitom vlasništvu (7.299 kuna), iza kojih po visini plaće slijede zaposleni kod poduzetnika u državnom vlasništvu (6.965 kuna).

U rezultatima poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije dominantna je uloga privatnog sektora. U tom sektoru u 2019. godini bilo je najviše zaposlenih, njih 16.823, što je 89,9 % ukupno zaposlenih na području županije. Upravo zato poduzetnici u privatnom sektoru vlasništva imaju nominalno najveće troškove za neto plaće, koji su u 2019. godini iznosili više od 1 milijarde kuna s udjelom od 11,5 % u ukupnim rashodima istog sektora.

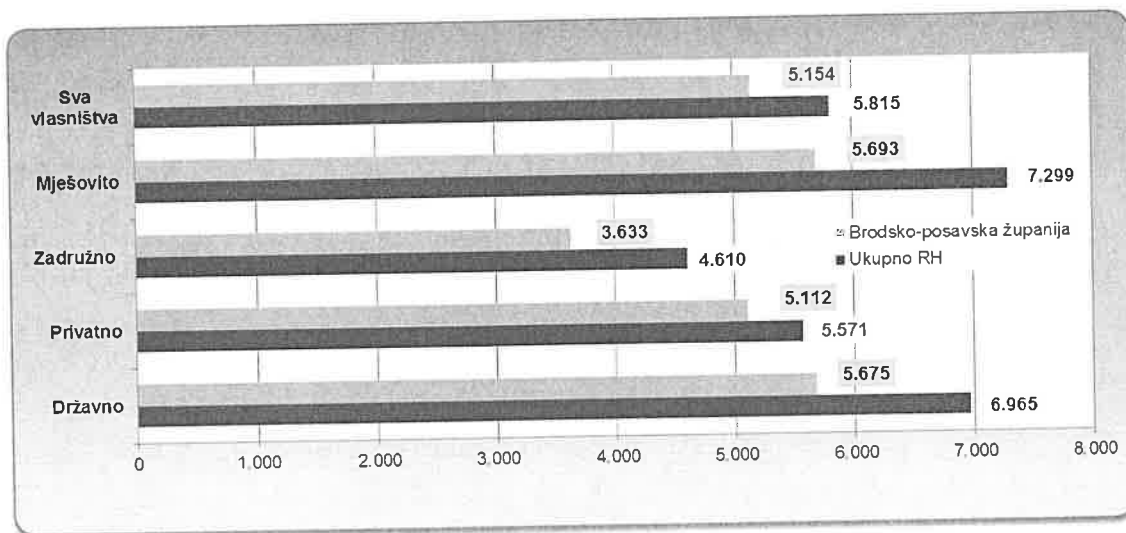
Tablica 20. Troškovi za neto plaće poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini – prema vlasništvu

(iznosi u tisućama kuna)

Oblik vlasništva	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Troškovi za neto plaće			Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom (u kn)	
			Iznos (u tis. kn)	Indeks 2019/18.	Udjel u uk. rashodima	RH	BPŽ
Državno	26	859	58.497	106,0	18,5	6.965	5.675
Privatno	2.044	16.823	1.031.945	113,0	11,5	5.571	5.112
Zadružno	8	143	6.233	102,2	3,6	4.610	3.633
Mješovito	7	887	60.600	92,2	8,6	7.299	5.693
Sva vlasništva	2.085	18.712	1.157.275	111,3	11,4	5.815	5.154

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Grafikon 4. Prosječne mjesečne neto plaće zaposlenih kod poduzetnika BPŽ i RH prema vlasništvu u 2019. godini

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Prosječna mjesečna neto plaća 8 poduzetnika zadružnog sektora iznosila je 3.633 kuna što je 29,5 % manje od prosječne plaće poduzetnika županije i 21,2 % manje od prosječne mjesečne plaće poduzetnika Hrvatske u istom sektoru vlasništva.

Prosječna mjesečna neto plaća kod 7 poduzetnika županije u mješovitom vlasništvu iznosila je 5.693 kuna i bila je 10,5 % veća od prosječne mjesečne plaće svih poduzetnika na razini županije i 22,0 % manje od prosječne plaće poduzetnika Hrvatske u istom sektoru vlasništva.

Poduzetnici u privatnom vlasništvu obračunali su prosječne mjesečne neto plaće u iznosu od 5.112 kuna, što je 0,8 % manje od prosjeka Brodsko-posavske županije i 8,2 % manje od prosjeka zaposlenih kod poduzetnika u privatnom vlasništvu na razini Hrvatske

Poduzetnici Brodsko-posavske županije sa 10 i više zaposlenih, koji su u 2019. godini zaposlenima obračunali najveće prosječne mjesečne neto plaće, navedeni su u slijedećoj tablici.

Tablica 21. Rang lista TOP 5 poduzetnika sa 10 i više zaposlenih prema visini prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom u 2019. godini u Brodsko-posavskoj županiji

R. br.	OIB	Naziv	Ozn. vlasn.	Broj zaposlenih prema satima rada		Prosječna mjesečna neto plaća	
				2018.	2019.	2018.	2019.
1.	80434383876	INDUSERV D.O.O.	privatno	54	51	8.989	20.292
2.	79697464218	HIDROMONT INDUSTRIJSKA MONTAŽA D.O.O.	privatno	213	294	15.405	14.765
3.	40994628705	AXEREAL CROATIA D.O.O.	privatno	12	19	9.899	11.560
4.	58828286397	ĐURO ĐAKOVIĆ GRUPA D.D.	mješovito	21	20	12.564	11.142
5.	98666988238	BMK D.O.O.	privatno	44	79	10.824	10.837

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Najznačajniju ulogu u strukturi Brodsko-posavske županije prema ostvarenim ukupnim prihodima u 2019. godini imali su poduzetnici iz djelatnosti prerađivačke industrije s rezultatom od 4,8 milijarde kuna, što je povećanje za 9,0 % u odnosu na prethodno razdoblje. U ukupnim prihodima županije navedena djelatnost sudjeluje sa 45,8 %. Osim toga, poduzetnici prerađivačke industrije ističu se s najvećim brojem zaposlenih (8.953) u 2019. godini. U djelatnosti trgovine na veliko i malo poslovalo je najviše poduzetnika (403), koji su imali 1.834 zaposlena.

Poduzetnici Brodsko-posavske županije iz djelatnosti prerađivačke industrije obračunali su zaposlenima prosječnu mjesečnu plaću koja je iznosila 5.735 kuna, što je 11,3 % više od prosječne plaće svih poduzetnika Brodsko-posavske županije. Prosječna neto plaća u djelatnosti trgovine na veliko i malo Brodsko-posavske županije iznosila je 4.628 kuna u 2019. godini, što je za 10,2 % manje od prosječne plaće na razini svih poduzetnika Brodsko-posavske županije.

Najviša prosječna mjesečna neto plaća, u iznosu od 7.434 kuna obračunata je zaposlenom u području djelatnosti 0 – Fizičke osobe bez djelatnosti, koja je bila veća u odnosu na prosječnu plaću zaposlenih kod poduzetnika u Brodsko-posavskoj županiji za 44,2 %.

Tablica 22. Prosječne mjesečne neto plaće poduzetnika Brodsko-posavske županije po područjima djelatnosti u 2019. godini

(plaće u kunama)

Područje djelatnosti	Broj zaposlenih	Prosječna mjesečna neto plaća u kn		
		Iznos	Indeks 2019./18.	Odnos prema prosjeku županije
0) Subjekti (fizičke osobe) bez djelatnosti	1	7.434	105,3	144,2
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	883	4.689	99,4	91,0
B) Rudarstvo i vađenje	61	4.900	103,8	95,1
C) Prerađivačka industrija	8.953	5.735	102,4	111,3
D) Opskrba električnom energijom, plin. parom i klimatizacija	130	6.382	110,5	123,8
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	558	5.331	103,9	103,4
F) Građevinarstvo	2.704	4.614	105,9	89,5
G) Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla	1.834	4.628	105,0	89,8
H) Prijevoz i skladištenje	736	4.044	103,0	78,5
I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluzi. hrane	542	2.944	104,2	57,1
J) Informacije i komunikacije	512	6.167	104,8	119,7
K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	13	3.479	96,3	67,5
L) Poslovanje nekretninama	52	3.555	109,8	69,0
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	940	5.069	103,3	98,4
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	223	3.957	109,0	76,8
O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3	6.284	160,5	121,9
P) Obrazovanje	166	4.442	102,0	86,2
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	204	4.384	100,4	85,1
R) Umjetnost, zabava i rekreacija	28	3.980	127,5	77,2
S) Ostale uslužne djelatnosti	169	3.026	95,7	58,7
Ukupno	18.712	5.154	102,8	100,0

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

2.4. Dobit i gubitak poduzetnika Brodsko-posavske županije

Od ukupno 2.085 poduzetnika s područja Brodsko-posavske županije u 2019. godini njih 1.569 ostvarilo je dobit razdoblja u iznosu od 603,5 milijuna kuna, što je za 41,9 % više nego u 2018. godini. Istovremeno gubitak razdoblja iskazalo je 516 poduzetnika u iznosu od 351,0 milijuna kuna, što je za 50,1 % veći gubitak razdoblja nego 2018. godine.

Analiza poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini, po područjima djelatnosti, prema dobiti razdoblja pokazuje da su uvjerljivo najveći pozitivan doprinos u ukupnim rezultatima dali poduzetnici djelatnosti prerađivačke industrije (214,2 milijuna kuna neto dobit) te poduzetnici iz djelatnosti trgovine na veliko i na malo i djelatnosti građevinarstva.

Tablica 23. Prikaz dobiti i gubitka razdoblja poduzetnika Brodsko-posavske županije po područjima djelatnosti u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Područje djelatnosti	Broj poduzetnika	Dobit razdoblja		Gubitak razdoblja	
		2018.	2019.	2018.	2019.
0) Subjekti (fizičke osobe) bez djelatnosti	1	490	429	0	0
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	131	32.506	28.761	9.258	4.600
B) Rudarstvo i vađenje	7	1.824	6.388	42	49
C) Prerađivačka industrija	379	210.729	362.998	31.327	148.800
D) Opskrba električnom energijom, plin. parom i klimatizacija	13	15.662	11.839	32	12.333
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	16	8.675	5.175	0	259
F) Građevinarstvo	297	44.287	50.936	11.707	17.979
G) Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla	403	47.414	64.424	15.135	8.945
H) Prijevoz i skladištenje	137	17.556	17.543	3.511	3.653
I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	132	6.065	4.919	4.102	4.019
J) Informacije i komunikacije	73	6.447	6.375	313	353
K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	7	356	379	16	12
L) Poslovanje nekretninama	22	1.462	4.063	80	105
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	269	23.125	30.228	156.800	147.518
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	47	1.227	1.930	591	1.011
O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno. osiguranje	1	206	308	0	0
P) Obrazovanje	31	3.548	2.468	0	412
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	38	3.007	3.372	379	262
R) Umjetnost, zabava i rekreacija	14	183	131	133	121
S) Ostale uslužne djelatnosti	67	670	825	523	611
Ukupno	2.085	425.439	603.488	233.950	351.044

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Najznačajniji utjecaj na ostvarenje neto dobiti razdoblja, imali su poduzetnici iz djelatnosti prerađivačke industrije. Od 379 poduzetnika iz ove djelatnosti, njih 297, u 2019. godini ostvarilo je dobit razdoblja u iznosu od 363,0 milijuna kuna. Istodobno gubitak razdoblja iskazalo je 82 poduzetnika u iznosu od 148,8 milijuna kuna, što je rezultiralo ostvarenjem neto dobiti u Brodsko-posavskoj županiji u iznosu od 214,2 milijuna kuna.

Promatrano s razine ukupnog poduzetništva Brodsko-posavske županije, dobit veća od gubitka ostvarena je u 18 djelatnosti, a negativan konačni rezultat tj. gubitak veći od dobiti iskazan je u 2 djelatnosti.

Tablica 24. Neto dobit poduzetnika Brodsko-posavske županije po područjima djelatnosti u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Područje djelatnosti	Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)		Indeks 2019/18
	2018.	2019.	
0) Subjekti (fizičke osobe) bez djelatnosti	490	429	87,5
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	23.248	24.161	103,9
B) Rudarstvo i vađenje	1.782	6.340	355,8
C) Prerađivačka industrija	179.402	214.197	119,4
D) Opskrba električnom energijom, plin. parom i klimatizacija	15.630	-494	-
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	8.675	4.916	56,7
F) Građevinarstvo	32.580	32.957	101,2
G) Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla	32.279	55.479	171,9
H) Prijevoz i skladištenje	14.045	13.889	98,9
I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1.962	899	45,8
J) Informacije i komunikacije	6.134	6.022	98,2
K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	340	367	108,0
L) Poslovanje nekretninama	1.383	3.958	286,3
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	-133.676	-117.291	87,7
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	637	919	144,3
O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno. osiguranje	206	308	150,1
P) Obrazovanje	3.548	2.056	57,9
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2.628	3.109	118,3
R) Umjetnost, zabava i rekreacija	50	10	19,1
S) Ostale uslužne djelatnosti	147	214	145,2
Ukupno	191.489	252.445	131,8

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Od ukupno 2.085 poduzetnika Brodsko-posavske županije po godišnjim financijskim izvještajima za 2019. godinu, 1.569 ih je poslovalo s dobiti, a 516 s gubitkom. Najveći broj poduzetnika bio je u području djelatnosti trgovine na veliko i malo, ukupno 403 poduzetnika, od kojih je 315 poslovaao s dobiti, a 88 s gubitkom.

Tablica 25. Broj poduzetnika Brodsko-posavske županije koji su poslovali s dobiti i s gubitkom u 2019. godini

Područje djelatnosti	Ukupan broj poduzetnika	Broj poduzetnika koji su poslovali	
		s dobiti	s gubitkom
0) Subjekti (fizičke osobe) bez djelatnosti	1	1	0
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	131	102	29
B) Rudarstvo i vađenje	7	4	3
C) Prerađivačka industrija	379	297	82
D) Opskrba električnom energijom, plin. parom i klimatizacija	13	8	5
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	16	14	2
F) Građevinarstvo	297	218	79

G) Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla	403	315	88
H) Prijevoz i skladištenje	137	101	36
I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	132	82	50
J) Informacije i komunikacije	73	52	21
K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	7	4	3
L) Poslovanje nekretninama	22	16	6
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	269	214	55
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	47	29	18
O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno. osiguranje	1	1	0
P) Obrazovanje	31	23	8
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	38	30	8
R) Umjetnost, zabava i rekreacija	14	9	5
S) Ostale uslužne djelatnosti	67	49	18
Ukupno	2.085	1.569	516

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Promatrano po veličini poduzetnika, u Brodsko-posavskoj županiji u 2019. godini mikro poduzetnici imaju najveći udio, od 85,9 %, mali 12,5 %, srednji 1,4 %, dok veliki poduzetnici sudjeluju s udjelom od 0,2 %.

Kod mikro poduzetnika, 1.293 dobitaša su iskazali dobit razdoblja od 132,4 milijuna kuna, a 499 ih je iskazalo gubitak razdoblja od 78,8 milijuna kuna te je ukupna neto dobit iznosila 53,6 milijuna kuna. Mali poduzetnici, njih 260, ostvarili su dobit razdoblja u iznosu od 182,5 milijuna kuna, što je 30,2 % od ukupne dobiti razdoblja poduzetnika županije.

Od 29 srednjih poduzetnika Brodsko-posavske županije, dobit razdoblja ostvarilo je 24 poduzetnika u iznosu od 252,9 milijuna kuna, a 5 poduzetnika je iskazalo gubitak razdoblja u iznosu od 137,9 milijuna kuna, što je rezultiralo iskazivanjem neto dobiti od 114,9 milijuna kuna, dok su prošle godine ostvarili neto gubitak od 26,5 milijuna kuna. Od 4 velika poduzetnika, dobit razdoblja ostvarila su 2 poduzetnika u ukupnom iznosu od 35,7 milijuna kuna, dok su 2 poduzetnika iskazala gubitak razdoblja od 120,5 milijuna kuna te je ukupno kod velikih poduzetnika ostvaren neto gubitak u iznosu od 84,8 milijuna kuna.

Ukupno ostvareni financijski rezultat svih poduzetnika Brodsko-posavske županije je neto dobit u ukupnom iznosu od 252,4 milijuna kuna što je za 31,8 % više u odnosu na 2018. godinu kada je konsolidirani rezultat iznosio 191,5 milijuna kuna.

Tablica 26. Prikaz dobiti i gubitka poduzetnika Brodsko-posavske županije prema veličini poduzetnika u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Oznaka veličine	Broj poduzetnika	Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja		
		2018.	2019.	Indeks	2018.	2019.	Indeks
Mikro poduzetnici	1.792	104.735	132.392	126,4	55.427	78.776	142,1
Mali poduzetnici	260	170.144	182.523	107,3	4.409	13.816	313,4
Srednji poduzetnici	29	126.864	252.874	199,3	153.377	137.944	89,9
Veliki poduzetnici	4	23.696	35.699	150,7	20.738	120.508	581,1
Ukupno	2.085	425.439	603.488	141,9	233.950	351.044	150,1

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Ukoliko pogledamo financijske rezultate u 2019. godini prema oblicima vlasništva evidentno je kako su na ukupne rezultate dominantan utjecaj imali poduzetnici u privatnom vlasništvu. Tako je u 2019. godini od ukupno 2.085 poduzetnika njih 2.044 bilo u privatnom vlasništvu.

Tablica 27. Prikaz dobiti i gubitka poduzetnika Brodsko-posavske županije prema oblicima vlasništva u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Oznaka vlasništva	Broj poduzetnika	Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja		
		2018.	2019.	Indeks	2018.	2019.	Indeks
Državno vlasništvo	26	7.784	5.049	64,9	64	595	928,5
Privatno vlasništvo	2.044	413.746	597.169	144,3	66.440	95.112	143,2
Zadružno vlasništvo	8	749	1.085	144,8	241	14	6,0
Mješovito vlasništvo	7	3.160	186	5,9	167.204	255.322	152,7
Ukupno	2.085	425.439	603.488	141,9	233.950	351.044	150,1

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

U 2019. godini od ukupno 2.085 poduzetnika njih 2.044 bilo u privatnom vlasništvu, s tim da je 1.544 poduzetnika ostvarilo dobit razdoblja u iznosu od 597,2 milijuna kuna, a 500 poduzetnika iskazalo je gubitak razdoblja u iznosu od 95,1 milijuna kuna, što je rezultiralo s neto dobiti u iznosu od 502,1 milijun kuna. Prema vrsti vlasništva, sve skupine poduzetnika ostvarile su neto dobit, izuzev poduzetnika u mješovitom vlasništvu koji su ostvarili neto gubitak.

U državnom vlasništvu je 26 poduzetnik od kojih je 17 poduzetnika ostvarilo dobit razdoblja u iznosu od 5,05 milijuna kuna, a 9 gubitaša su iskazali gubitak razdoblja u iznosu od 595,0 tisuća kuna, pa je neto dobit promatrane skupine 4,5 milijuna kuna. U mješovitom vlasništvu je 7 poduzetnika od kojih je 2 iskazalo dobit razdoblja od 186,0 tisuća kuna, a 5 poduzetnika je iskazalo gubitak razdoblja u iznosu od 255,3 milijuna kuna, što ukupno čini neto gubitak od 255,1 milijun kuna. U zadružnom je vlasništvu 8 poduzetnika, od toga 6 dobitaša koji su iskazali dobit razdoblja u iznosu 1,09 milijun kuna i 2 gubitaša koji su iskazali 14,0 tisuća kuna gubitka razdoblja (neto dobit od 1,07 milijuna kuna).

Tablica 28. Rang lista prvih deset poduzetnika po dobiti razdoblja Brodsko-posavske županije u 2019. godini

R. br.	OIB	Naziv	Mjesto	Dobit razdoblja
				(u tisućama kuna)
1.	60396692377	AMINOLABS ATLANTIC D.O.O.	Nova Gradiška	149.251
2.	72579903288	CHROMOS-SVJETLOST D.O.O.	Lužani	23.082
3.	59126265572	ĐURO ĐAKOVIĆ MONTAŽA D.O.O.	Slavonski Brod	19.386
4.	73880953014	ĐURO ĐAKOVIĆ TERMOENERGETSKA POSTROJENJA D.O.O.	Slavonski Brod	16.313
5.	81572263614	PSUNJ TVORNICA KOŽA D.O.O.	Rešetari	14.505
6.	08831453892	DECOSPAN MATO FURNIR D.O.O.	Oprisavci	13.475
7.	93551028470	SPIROFLEX D.O.O.	Rušćica	8.576
8.	79697464218	HIDROMONT INDUSTRIJSKA MONTAŽA D.O.O.	Slavonski Brod	8.408
9.	91533328340	SLAVONIJA SLAD D.O.O.	Nova Gradiška	8.194
10.	25301779247	SLAVONIJA DRVNA INDUSTRIJA, TRGOVINA, IZVOZ-UVOZ D.O.O.	Slavonski Brod	7.253
Ukupno 10 najvećih po dobiti razdoblja				268.443
Udio u dobiti razdoblja poduzetnika BPŽ				44,5%

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Prvih deset poduzetnika po dobiti razdoblja u Brodsko-posavskoj županiji ostvarili su ukupno 268,4 milijuna kuna što je 44,5 % od ukupne dobiti razdoblja poduzetnika Brodsko-posavske županije. Najveću dobit razdoblja iskazao je AMINOLABS ATLANTIC d.o.o. koja je iznosila 149,3 milijuna kuna što je 24,7 % od ukupno ostvarene dobiti razdoblja svih poduzetnika Brodsko-posavske županije.

Tablica 29. Rang lista prvih deset poduzetnika po gubitku razdoblja Brodsko-posavske županije u 2019. godini

R. br.	OIB	Naziv	Mjesto	Gubitak razdoblja (u tisućama kuna)
1.	68807280553	ĐURO ĐAKOVIĆ SPECIJALNA VOZILA D.D.	Slavonski Brod	109.109
2.	58828286397	ĐURO ĐAKOVIĆ GRUPA, D.D.	Slavonski Brod	104.458
3.	30530221804	ĐURO ĐAKOVIĆ INDUSTRIJSKA RJEŠENJA D.D.	Slavonski Brod	32.172
4.	96975749204	D.I. STJEPAN SEKULIĆ D.O.O. U STEČAJU	Nova Gradiška	20.764
5.	02852188530	SAINT JEAN INDUSTRIES D.O.O.	Slavonski Brod	11.399
6.	20183823241	ĐURO ĐAKOVIĆ ENERGETIKA I INFRASTRUKTURA D.O.O.	Slavonski Brod	9.583
7.	12840441733	TUV NORD CERT GMBH - PODRUŽNICA SLAVONSKI BROD	Slavonski Brod	8.424
8.	99639891810	PROJEKTGRADNJA PLUS D.O.O.	Gornja Vrba	7.254
9.	14674129370	MOSTARKIĆ D.O.O.	Slavonski Brod	5.036
10.	92507785585	BIOENERGETIKA D.O.O.	Slavonski Brod	2.351
Ukupno 10 najvećih po gubitku razdoblja				310.549
Udio u gubitku razdoblja poduzetnika BPŽ				88,5%

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Prvih deset poduzetnika po gubitku razdoblja u Brodsko-posavskoj županiji ostvarili su ukupno 310,5 milijuna kuna gubitka što je 88,5 % od ukupnog gubitka razdoblja poduzetnika Brodsko-posavske županije.

2.5. Financijski rezultati poduzetnika Brodsko-posavske županije prema veličini i prema vlasništvu

Promatrano po veličini poduzetnika, u Brodsko-posavskoj županiji u 2019. godini mikro poduzetnici imaju najveći udio, od 85,9 %, mali 12,5 %, srednji 1,4 %, dok veliki poduzetnici sudjeluju s udjelom od 0,2 %.

Kod mikro poduzetnika, 1.293 dobitaša su iskazali dobit razdoblja od 132,4 milijuna kuna, a 499 ih je iskazalo gubitak razdoblja od 78,8 milijuna kuna te je ukupna neto dobit iznosila 53,6 milijuna kuna. Mali poduzetnici, njih 260, ostvarili su dobit razdoblja u iznosu od 182,5 milijuna kuna, što je 30,2 % od ukupne dobiti razdoblja poduzetnika županije.

Od 29 srednjih poduzetnika Brodsko-posavske županije, dobit razdoblja ostvarilo je 24 poduzetnika u iznosu od 252,9 milijuna kuna, a 5 poduzetnika je iskazalo gubitak razdoblja u iznosu od 137,9 milijuna kuna, što je rezultiralo iskazivanjem neto dobiti od 114,9 milijuna kuna, dok su prošle godine ostvarili neto gubitak od 26,5 milijuna kuna. Od 4 velika poduzetnika, dobit razdoblja ostvarila su 2 poduzetnika u ukupnom iznosu od 35,7 milijuna kuna, dok su 2 poduzetnika iskazala gubitak razdoblja od 120,5 milijuna kuna te je ukupno kod velikih poduzetnika ostvaren neto gubitak u iznosu od 84,8 milijuna kuna.

Tablica 30. Broj poduzetnika, dobit razdoblja, gubitak razdoblja i konsolidirani financijski rezultat prema veličini poduzetnika u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Opis	Mikro			Mali			Srednji			Veliki		
	2018.	2019.	Index	2018.	2019.	Index	2018.	2019.	Index	2018.	2019.	Index
Broj poduzetnika		1.792			260			29			4	
Dobit razdoblja	104.735	132.392	126,4	170.144	182.523	107,3	126.864	252.874	199,3	23.696	35.699	150,7
Gubitak razdoblja	55.427	78.776	142,1	4.409	13.816	313,4	153.377	137.944	89,9	20.738	125.508	581,1
Dobit / gubitak razdoblja (+ / -)	49.309	53.617	108,7	165.735	168.707	101,8	-26.513	114.930	-	2.958	-84.809	-

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Od ukupno 4 velika poduzetnika 2 poduzetnika; ĐURO ĐAKOVIĆ Specijalna vozila d.d. i SAINT JEAN INDUSTRIES d.o.o. iskazali su gubitak u iznosu od 120,5 milijuna kuna, dok su 2 poduzetnika; ĐURO ĐAKOVIĆ Montaža d.o.o. i ĐURO ĐAKOVIĆ Termoenergetska postrojenja d.o.o. iskazali neto dobit u iznosu od 35,7 milijuna kuna što je rezultiralo sa 84,8 milijuna neto gubitka velikih poduzetnika.

Tablica 31. Popis velikih poduzetnika sa sjedištem u Brodsko-posavskoj županiji u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna, plaće u kunama, udjeli u %)

R. br.	OIB	Naziv	Mjesto	Broj zaposlenih	Ukupan prihod	Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)	Prosječna mjesečna neto plaća
1.	68807280553	ĐURO ĐAKOVIĆ SPECIJALNA VOZILA D.D.	Sl. Brod	584	206.790	-109.109	5.476
2.	02852188530	SAINT JEAN INDUSTRIES D.O.O.	Sl. Brod	492	275.181	-11.399	5.188
3.	59126265572	ĐURO ĐAKOVIĆ MONTAŽA D.O.O.	Sl. Brod	879	413.700	19.386	9.962
4.	73880953014	ĐURO ĐAKOVIĆ TERMOENERGETSKA POSTROJENJA D.O.O.	Sl. Brod	899	531.102	16.313	6.013
Ukupno veliki poduzetnici u BPŽ				2.854	1.426.774	-84.809	5.154
Udio velikih poduzetnika u svim poduzetnicima BPŽ				15,3%	13,7%	-	-

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Kod mikro poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini bilo je zaposleno 5.726 radnika što je 20,7 % više nego u 2018. godini. Povećali su ukupan prihod za 39,6 % i ukupne rashode za 47,7 %. Mali poduzetnici zapošljavali su 6.443 radnika, odnosno 5,4 % više nego u 2018. godini. Povećali su ukupan prihod za 13,0 % i ukupne rashode za 13,5 %.

Tablica 32. Broj poduzetnika, broj zaposlenih te ukupni prihodi i rashodi prema veličini poduzetnika u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Opis	Mikro			Mali			Srednji			Veliki		
	2018.	2019.	Index	2018.	2019.	Index	2018.	2019.	Index	2018.	2019.	Index
Broj poduzetnika		1.792	-		260	-		29	-		4	-
Broj zaposlenih	4.745	5.726	120,7	6.112	6.443	105,4	3.608	3.689	102,2	2.815	2.854	101,4
Ukupni prihodi	1.470.236	2.052.527	139,6	3.259.490	3.683.875	113,0	3.032.660	3.245.385	107,0	1.574.899	1.426.774	90,6
Ukupni rashodi	1.404.745	1.976.828	140,7	3.061.327	3.475.941	113,5	3.039.509	3.138.517	103,3	1.567.163	1.503.647	95,9

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Srednje veliki poduzetnici Brodsko-posavske županije u 2019. godini zapošljavali su 3.689 radnika, što je u odnosu na 2018. godinu više za 2,2 %. Povećali su ukupan prihod za 7,0 % i ukupne rashode za 3,3 %.

Veliki poduzetnici Brodsko-posavske županije u 2019. godini zapošljavali su 2.854 radnika, 1,4 % više u odnosu na 2018. godinu. Smanjili su ukupne prihode za 9,4 % i ukupne rashode za 4,1 %.

Tablica 33. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini – prema veličini poduzetnika

(iznosi u tisućama kuna, plaće u kunama, udjeli u %)

Opis	Ukupno	Mikro		Mali		Srednje veliki		Veliki	
		Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Broj poduzetnika	2.085	1.792	85,9	260	12,5	29	1,4	4	0,2
Broj dobitaša	1.569	1.293	82,4	250	15,9	24	1,5	2	0,1
Broj gubitaša	516	499	96,7	10	1,9	5	1,0	2	0,4
Broj zaposlenih	18.712	5.726	30,6	6.443	34,4	3.689	19,7	2.854	15,3
Ukupni prihodi	10.408.562	2.052.527	19,7	3.683.875	35,4	3.245.385	31,2	1.426.774	13,7
Ukupni rashodi	10.094.933	1.976.828	19,6	3.475.941	34,4	3.138.517	31,1	1.503.647	14,9
Dobit prije oporezivanja	664.614	154.461	23,2	221.741	33,4	244.776	36,8	43.635	6,6
Gubitak prije oporezivanja	350.985	78.762	22,4	13.807	3,9	137.908	39,3	120.508	34,3
Porez na dobit	61.184	22.083	36,1	39.227	64,1	-8.062	-13,2	7.936	13,0
Dobit razdoblja	603.488	132.392	21,9	182.523	30,2	252.874	41,9	35.699	5,9
Gubitak razdoblja	351.044	78.776	22,4	13.816	3,9	137.944	39,3	120.508	34,3
Konsolidirani finan. Rezultat dobit (+) ili gubitak(-) razdoblja	252.445	53.617	21,2	168.707	66,8	114.930	45,5	-84.809	-33,6
Neto plaće i nadnice	1.157.275	263.614	22,8	380.237	32,9	274.467	23,7	238.958	20,6
Prosječna mjesečna neto plaća	5.154	3.837	-	4.918	-	6.200	-	6.977	-
Izvoz	3.454.559	212.482	6,2	777.032	22,5	1.393.845	40,3	1.071.200	31,0
Uvoz	1.519.182	120.856	8,0	332.959	21,9	620.275	40,8	445.093	29,3
Trgovinski saldo	1.935.377	91.626	4,7	444.074	22,9	773.570	40,0	626.107	32,4
Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu	236.849	14.400	6,1	50.638	21,4	125.144	52,8	46.667	19,7

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Važnost mikro i malih poduzetnika u ukupnim rezultatima poslovanja poduzetnika županije u 2019. godini najbolje pokazuju sljedeći udjeli (ukupno zajedno): 98,4 % udjela u broju svih poduzetnika, 65,0 % u broju zaposlenih, 55,1 % u ukupnim prihodima, 54,0 % u ukupnim rashodima, 26,4 % u gubitku razdoblja, 56,6 % u dobiti razdoblja, dok je za srednje i velike poduzetnike: 73,6 % u gubitku razdoblja, 47,8 % u dobiti razdoblja, 71,4 % prihoda od izvoza, 70,1 % u uvozu te 72,3 % u investicijama.

Srednji poduzetnici u ukupnim rezultatima poslovanja poduzetnika županije u 2019. godini imali su sljedeće udjele: 1,4 % u broju poduzetnika, 19,7 % u broju zaposlenih, 31,2 % u ukupnim prihodima, 31,1 % u ukupnih rashodima, 41,9 % u dobiti razdoblja, 39,3 % u gubitku razdoblja te 52,8 % u investicijama.

Udio velikih poduzetnika u financijskim rezultatima poslovanja poduzetnika županije kreće se od 0,2 % u broju poduzetnika do 34,3 % u iznosu gubitka prije oporezivanja i gubitku razdoblja. Mikro, mali i srednje veliki poduzetnici su ostvarili neto dobit, dok su veliki poduzetnici ostvarili neto gubitak.

Promatramo li rezultate poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini prema oblicima vlasništva, možemo uočiti značajan udio poduzetnika u privatnom vlasništvu, kao što je to i na razini ukupnog gospodarstva Hrvatske. Njihov udio u broju poduzetnika županije bio je 98,0 %, u broju zaposlenih 89,9 %, u ukupnim prihodima bio je 91,4 %, u ukupnim rashodima 88,7 %, u dobiti razdoblja 99,0 %, gubitku razdoblja 27,1 % te su iskazali pozitivan financijski rezultat – neto dobit razdoblja u iznosu od 502,1 milijun kuna.

Tablica 34. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini – po oblicima vlasništva

(iznosi u tisućama kuna, plaće u kunama, udjeli u %)

Opis	Ukupno	Državno		Privatno		Zadružno		Mješovito	
		Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Broj poduzetnika	2.085	26	1,2	2.044	98,0	8	0,4	7	0,3
Broj dobitaša	1.569	17	1,1	1.544	98,4	6	0,4	2	0,1
Broj gubitaša	516	9	1,7	500	96,9	2	0,4	5	1,0
Broj zaposlenih	18.712	859	4,6	16.823	89,9	143	0,8	887	4,7
Ukupni prihodi	10.408.562	347.314	3,3	9.512.356	91,4	179.306	1,7	369.585	3,6
Ukupni rashodi	10.094.933	341.664	3,4	8.950.567	88,7	177.982	1,8	624.720	6,2
Dobit prije oporezivanja	664.614	6.245	0,9	656.844	98,8	1.339	0,2	186	0,0
Gubitak prije oporezivanja	350.985	595	0,2	95.054	27,1	14	0,0	255.322	72,7
Porez na dobit	61.184	1.197	2,0	59.733	97,6	254	0,4	1	0,0
Dobit razdoblja	603.488	5.049	0,8	597.169	99,0	1.085	0,2	186	0,0
Gubitak razdoblja	351.044	595	0,2	95.112	27,1	14	0,0	255.322	72,7
Konsolidirani finan. Rezultat dobit (+) ili gubitak(-) razdoblja	252.445	4.453	1,8	502.057	198,9	1.070	0,4	-255.136	-101,1
Neto plaće i nadnice	1.157.275	58.497	5,1	1.031.945	89,2	6.233	0,5	60.600	5,2
Prosječna mjesečna neto plaća	5.154	5.675	110,1	5.112	99,2	3.633	70,5	5.693	110,5
Izvoz	3.454.559	13.194	0,4	3.255.207	94,2	0	0,0	186.158	5,4
Uvoz	1.519.182	8.244	0,5	1.395.061	91,8	0	0,0	115.877	7,6
Trgovinski saldo	1.935.377	4.950	0,3	1.860.146	96,1	0	0,0	70.281	3,6
Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu	236.849	41.173	17,4	191.039	80,7	20	0,0	4.617	1,9

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Poduzetnici svih skupina vlasništva osim mješovitog ostvarili su pozitivan financijski rezultat – neto dobit.

2.6. Neizvršene osnove za plaćanje poslovnih subjekata na području RH, Brodsko-posavske županije i grada Slavonskoga Broda

Zbog neizvršenih osnova za plaćanje, 31. prosinca 2019. godine, u Republici Hrvatskoj bilo je blokirano 7.450 pravnih osoba, što je za 2,6 % više u odnosu na 31. prosinca 2018. godine. Ukupna vrijednost prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje pravnih osoba iznosila je 4,4 milijarde kuna, što je za 18,8 % manje nego u prosincu 2018. godine.

Broj blokiranih pravnih osoba veći je za 188, a iznos neizvršenih osnova manji za 1,03 milijarde kuna.

Tablica 35. Broj blokiranih pravnih osoba, broj zaposlenih i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje u RH, na dan 31. prosinca 2019. – prema ročnosti

(iznosi u tisućama kuna)

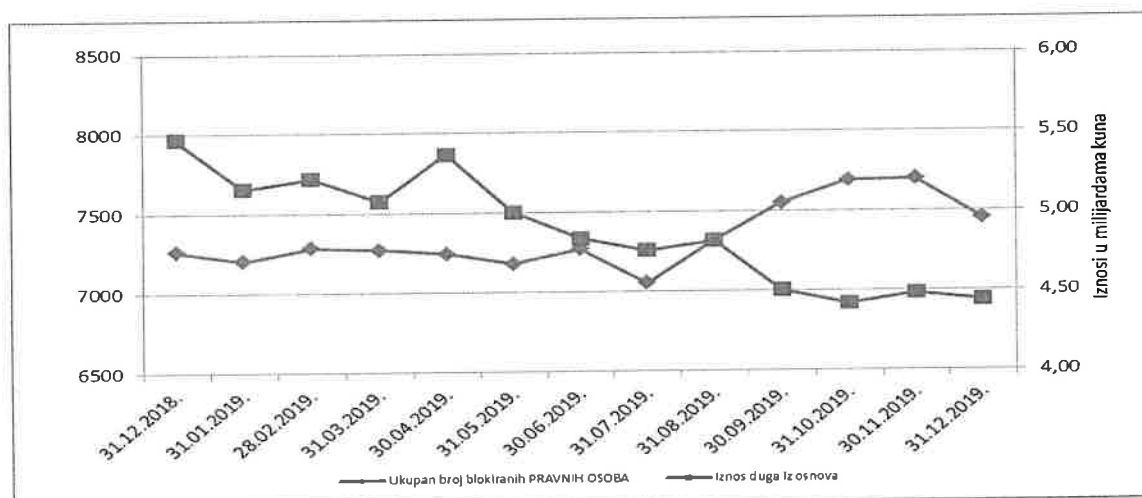
Trajanje blokade u danima	Broj blokiranih pravnih osoba	Struktura u %	Broj zaposlenih	Struktura u %	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Struktura u %
do 30	975	13,1	2.197	24,6	117.768	2,7
31 – 60	719	9,7	1.150	12,9	197.004	4,4
61 – 180	2.216	29,7	3.173	35,6	1.146.822	25,8
181 – 360	1.741	23,4	1.511	16,9	822.061	18,5
više od 360	1.799	24,1	887	9,9	2.155.184	48,6
Ukupno	7.450	100,0	8.918	100,0	4.438.839	100,0

Izvor: Fina – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Promatramo li pojavu insolventnosti prema trajanju blokade, u prosincu 2019. godine, po broju pravnih osoba najviše je onih u blokadi neprekidna trajanja od 61 do 180 dana (29,7 %), ali prema iznosu i dalje dominiraju pravne osobe u dugotrajnoj blokadi. Nešto manje od četvrtine (24,1 %) pravnih osoba u blokadi je dužoj od 360 dana, a iznos njihove blokade čini 48,6 % iznosa ukupnoga duga.

Zbog neizvršenih osnova za plaćanje u trajanju neprekidno više od 360 dana, bilo je blokirano 1.799 pravnih osoba, što je za 382 pravne osobe (17,5 %) manje nego prije godinu dana. Njihove neizvršene osnove iznosile su 2,2 milijarde kuna ili 0,97 milijardi (31,0 %) manje nego godinu dana ranije.

Grafikon 5. Stanje neizvršenih osnova za plaćanje pravnih osoba RH, od 31.12.2018. – 31.12.2019. godine

Izvor: Fina – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Prema stanju na dan 31. prosinca 2019. godine, na području Brodsko-posavske županije bilo je blokirano 118 pravnih osoba, a ukupna vrijednost njihovih neizvršenih osnova za plaćanje iznosila je 183,7 milijuna kuna.

Tablica 36. Broj blokiranih pravnih osoba, broj zaposlenih i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje, stanje 31.12.2018. i 31.12.2019. – prema ročnosti, u BPŽ i gradu Slavonskom Brodu

(iznosi u tisućama kuna)

Razina	Trajanje blokade u danima	Broj blokiranih pravnih osoba			Broj zaposlenih			Iznos neizvršenih osnova		
		31.12.18.	31.12.19.	Indeks 19./18.	31.12.18.	31.12.19.	Indeks 19./18.	31.12.18.	31.12.19.	Indeks 19./18.
Brodsko-posavska županija	do 30	9	9	100,0	8	9	112,5	469	252	53,6
	31 – 60	17	13	76,5	38	52	136,8	798	50.265	>>100,0
	61 – 180	31	42	135,5	67	729	>>100,0	2.054	117.741	>>100,0
	181 – 360	24	27	112,5	28	103	367,9	55.044	9.621	17,5
	više od 360	25	27	108,0	15	13	86,7	5.888	5.834	99,1
	Ukupno	106	118	111,3	156	906	580,8	64.253	183.712	285,9
Grad Slavonski Brod	do 30	4	5	125,0	2	3	150,0	390	104	26,6
	31 – 60	11	10	90,9	15	48	320,0	682	50.224	>>100,0
	61 – 180	16	27	168,8	13	705	>>100,0	1.086	117.268	>>100,0
	181 – 360	11	18	163,6	19	8	42,1	6.859	6.051	88,2
	više od 360	11	17	154,5	12	9	75,0	2.156	3.761	174,4
	Ukupno	53	77	145,3	61	773	>>100,0	11.174	177.407	>>100,0

Izvor: Fina – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Dominiraju pravne osobe u blokadi od 61 do 180 dana, kako po broju tako i po iznosu blokade. Više od trećine pravnih osoba, odnosno njih 42, blokirano je od 61 do 180 dana, a ukupna vrijednost njihovih neizvršenih osnova za plaćanje iznosila je 117,7 milijuna kuna ili 64,1 %. U odnosu na stanje od 31. prosinca 2018. godine, broj blokiranih pravnih osoba u Brodsko-posavskoj županiji veći je za 11,3 %, a iznos neizvršenih osnova za 185,9 %.

Zbog neizvršenih osnova za plaćanje, u prosincu 2019. godine, u gradu Slavonskom Brodu bilo je blokirano 77 pravnih osoba, a ukupna vrijednost njihovih neizvršenih osnova iznosila je 177,4 milijuna kuna. Najveći je dug 27 pravnih osoba, u blokadi neprekidna trajanja od 61 do 180 dana, koji iznosi 117,3 milijuna kuna ili 66,1 %. Prema stanju godinu dana ranije, broj ukupno blokiranih pravnih osoba u gradu Slavonskom Brodu veći je za 24, a iznos neizvršenih osnova za plaćanje za 166,2 milijuna kuna.

3. FINANCIJSKO STANJE PODUZETNIKA BRODSKO - POSAVSKE ŽUPANIJE

Poduzetnici Brodsko-posavske županije na kraju 2019. godine raspolagali su imovinom u vrijednosti većoj od 9,9 milijardi kuna, što je u odnosu na kraj 2018. godine povećanje za 6,9 %.

Tablica 37. Struktura imovine poduzetnika s područja RH i BPŽ na dan 31.12.2019. godine

(iznosi u tisućama kuna, udjeli u %)

Opis	RH		BPŽ	
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital	201.452	0,0	99	0,0
Dugotrajna imovina	799.251.183	65,7	4.916.448	49,6
Kratkotrajna imovina	396.076.180	32,6	4.947.679	49,9
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	20.490.234	1,7	47.641	0,5
Ukupna aktiva	1.216.019.049	100,0	9.911.867	100,0

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Najveći udjel u ukupnoj imovini županije imaju poduzetnici koji se bave prerađivačkom industrijom (38,2 %), opskrbom vode, uklanjanjem otpadnih voda, gospodarenjem otpadom (13,5 %), trgovinom na veliko i malo (11,3 %) i građevinarstvom (9,9 %).

Vrijednost ukupne imovine poduzetnika Brodsko-posavske županije krajem 2019. godine čini 0,8 % imovine poduzetnika obveznika poreza na dobit Republike Hrvatske. U strukturi aktive poduzetnika Brodsko-posavske županije, najveći udjel ima kratkotrajna imovina 49,9 %, zatim slijedi dugotrajna imovina s 49,6 % te plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi s 0,5 %.

Imovina poduzetnika, krajem 2019. godine u iznosu od 9,9 milijardi kuna, imala je svoje izvore u vlastitom kapitalu i rezervama 3,1 milijardi kuna (udjel 31,6 %), u kratkoročnim obvezama 3,6 milijardi kuna (udjel 36,8 %), u dugoročnim obvezama 1,7 milijardi kuna (udjel 17,6 %), u odgođenom plaćanju troškova i prihoda budućeg razdoblja 1,2 milijardi kuna (udjel 12,2 %) i rezerviranjima 174,8 tisuća kuna (udjel 1,8 %).

Tablica 38. Struktura kapitala i obveza poduzetnika s područja RH i BPŽ na dan 31.12.2019. godine

(iznosi u tisućama kuna, udjeli u %)

Opis	RH		BPŽ	
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Kapital i rezerve	457.987.817	39,1	3.136.879	31,6
Rezerviranja	16.908.958	1,4	174.816	1,8
Dugoročne obveze	325.105.660	26,7	1.746.545	17,6
Kratkoročne obveze	330.471.670	27,2	3.644.311	36,8
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja	67.544.945	5,6	1.209.306	12,2
Ukupna pasiva	1.216.019.049	100,0	9.911.867	100,0

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Poduzetnici Brodsko-posavske županije imali su 31,6 % vlastitih sredstava – kapitala, a poduzetnici na razini Hrvatske 39,1 %. Poduzetnici Brodsko-posavske županije pokrivali su 31,6 % ukupne imovine vlastitim sredstvima - kapitalom i rezervama, dok se 1,8 % odnosi se na rezerviranja. Udjel kratkoročnih obveza je 36,8 %, dugoročnih obveza 17,6 % u ukupnim izvorima financiranja, a odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja ima 12,2 % udjela. Poduzetnici Republike Hrvatske 39,1 % svoje imovine pokrivaju kapitalom i rezervama, a 53,9 % dugoročnim i kratkoročnim obvezama.

3.1. Pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije

Poslovne rezultate (ukupan prihod, ukupan rashod, dobit prije oporezivanja, dobit razdoblja ...) pojedinog poduzetnika pratimo iz godišnjeg financijskog izvještaja, a zbirne rezultate poduzetnika pratimo prema pretežitoj djelatnosti u kojima su poduzetnici registrirani, odnosno u kojoj ostvaruju najveću novostvorenu vrijednost. Temeljem tih financijskih podataka utvrđuje se i uspjeh ili neuspjeh poslovanja u nekoj poslovnoj godini kako za pojedinog poduzetnika, tako i za grupaciju poduzetnika (djelatnosti).

Poslovne rezultate možemo mjeriti i izvedenim pokazateljima, stavljanjem u odnos određenih podataka iz godišnjih financijskih izvještaja. Na taj način moguće je utvrditi npr. produktivnost po zaposlenom za poduzetnika, produktivnost za njegovu grupaciju, (djelatnost) i utvrditi njegov položaj u odnosu na prosjek grupacije i komparirati ga s drugim poduzetnicima iste branše.

Tablica 39. Pokazatelji produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti poslovanja poduzetnika s područja RH i BPŽ u 2018. i 2019. godini

(iznosi u kunama i %)

Naziv pokazatelja	RH		BPŽ	
	2018.	2019.	2018.	2019.
I Pokazatelji likvidnosti i financijske stabilnosti				
1. Koeficijent trenutne likvidnosti	0,18	0,19	0,16	0,18
2. Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,75	0,78	0,71	0,75
3. Koeficijent tekuće likvidnosti	1,02	1,05	1,00	1,03
4. Koeficijent financijske stabilnosti	0,99	0,98	1,00	0,97
II Pokazatelji zaduženosti				
1. Koeficijent zaduženosti	0,58	0,59	0,66	0,67
2. Koeficijent vlastitog financiranja	0,42	0,41	0,34	0,33
3. Koeficijent financiranja	1,37	1,47	1,96	1,99
4. Faktor zaduženosti (broj godina)	4,56	4,43	3,28	3,05
5. Stupanj pokrića dugotrajne. imovine vlastitim izvorima	63,81	61,67	65,62	67,36
6. Stupanj pokrića dugotrajne imovine dugoročnim. izvorima	100,89	102,35	100,19	102,88
III Pokazatelji obrtaja i dana naplate kratkotrajnih potraživanja				
1. Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0,65	0,65	1,01	1,05
2. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	1,99	2,01	2,09	2,10
3. Vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja, u danima		73,88		76,11
4. Vrijeme naplate potraživanja od kupaca, u danima		50,01		55,10
IV Pokazatelji uspješnosti poslovanja				
1. Ekonomičnost ukupnog poslovanja, u %	105,62	105,24	102,92	103,11
2. Ekonomičnost redovnog poslovanja, u %	105,98	105,90	103,50	103,52
3. Rentabilnost prometa bruto, u %	5,32	4,98	2,83	3,01
4. Rentabilnost prometa neto, u %	4,31	3,93	2,05	2,43

Naziv pokazatelja	RH		BPŽ	
5. Rentabilnost ukupne imovine bruto, u %	3,48	3,26	2,85	3,16
6. Rentabilnost ukupne imovine neto, u %	2,82	2,57	2,06	2,55
7. Rentabilnost vlastitog kapitala, u %	6,69	6,35	6,12	7,62
V Pokazatelji po zaposlenom				
1. Ukupni prihodi po zaposlenom, u kunama	790.929	820.938	540.352	556.251
2. Poslovni prihodi po zaposlenom, u kunama	775.042	806.920	535.342	551.825
3. Ukupni rashodi po zaposlenom, u kunama	748.832	780.073	525.043	539.490
4. Dobit ili gubitak razdoblja po zaposlenom, u kunama	34.080	32.256	11.082	13.491
5. Imovina po zaposlenom, u kunama	1.208.726	1.253.917	536.660	529.706
Broj poduzetnika		136.260		2.085

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Na području Brodsko-posavske županije povećan je koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent zaduženosti, koeficijent financiranja, ekonomičnost ukupnog poslovanja, rentabilnost prometa, rentabilnost ukupne imovine i rentabilnost vlastitog kapitala. Uz navedeno povećani su i pokazatelji po zaposlenom. Tako je povećana produktivnost rada po zaposlenom mjerena odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih, poslovnih prihoda i broja zaposlenih, kao i ukupni rashodi po zaposlenom, produktivnost rada po zaposlenom mjerena odnosom neto dobiti i broja zaposlenih te imovina po zaposlenom.

Kod poduzetnika na razini RH u 2019. godini smanjeni su pokazatelji uspješnosti poslovanja (ekonomičnost i rentabilnost poslovanja), a povećana produktivnost rada po zaposlenom mjerena odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih, kao i poslovnih prihoda, ali je smanjena neto dobiti po zaposlenom. Osim toga povećan je stupanj pokrića dugotrajne imovine vlastitim izvorima, koeficijent trenutne likvidnosti i koeficijenti obrtaja kratkotrajne imovine. Pokazatelji likvidnosti i financijske stabilnosti, kao i pokazatelji zaduženosti ostali su na približno istoj razini kao i prethodne godine.

4. ANALIZA REZULTATA POSLOVANJA PODUZETNIKA BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE PO GRADOVIMA I OPĆINAMA

Promatramo li rezultate poslovanja poduzetnika na razini Brodsko-posavske županije možemo zaključiti da se prema svim kriterijima prezentiranim u tablici 40. među gradovima i općinama ističu poduzetnici grada Slavonskog Broda.

Na rang listi gradova i općina Brodsko-posavske županije poduzetnici grada Slavonskog Broda u 2019. godini prvi su po broju poduzetnika (1.200), po broju zaposlenih (12.390), po ukupnom prihodu (5,9 milijardi kuna), po dobiti razdoblja (239,0 milijuna kuna) i po gubitku razdoblja (309,6 milijuna kuna), dok je na prvom mjestu po neto dobiti grad Nova Gradiška (177,6 milijuna kuna). Iza Slavonskog Broda po brojnosti poduzetnika slijedi grad Nova Gradiška sa (240 poduzetnika), općine; Oriovac (50 poduzetnika), Sibenik (46 poduzetnika) te Garčin sa (39 poduzetnika).

Tablica 40. Osnovni financijski podaci poslovanja poduzetnika u gradovima i općinama Brodsko-posavske županije u 2019. godini

(iznosi u tisućama kuna)

Naziv županije/grada/općine	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih		Ukupni prihod		Dobit razdoblja		Gubitak razdoblja		Neto dobit/gubitak	
	Broj	Rang u RH	Broj	Rang u RH	Iznos	Rang u RH	Iznos	Rang u RH	Iznos	Rang u RH	Iznos	Rang u RH
Republika Hrvatska	136.260	0	969.776	0	796.126.335	0	48.872.344	0	17.591.012	0	31.281.333	0
Brodsko-posavska	2.085	17	18.712	13	10.408.562	15	603.488	14	351.044	8	252.445	16
Bebrina	11	504	32	519	25.563	488	6.729	283	158	478	6.572	225
Brodski Stupnik	29	355	226	301	104.057	328	5.587	310	443	399	5.145	252
Bukovlje	33	333	127	397	48.049	428	3.939	362	145	484	3.794	286
Cemik	30	350	109	420	51.183	418	2.120	429	796	341	1.324	375
Davor	12	497	76	452	32.145	463	2.211	424	221	454	1.989	353
Donji Andrijevi	34	328	136	379	56.386	406	2.176	427	1.559	278	616	430
Dragalić	9	522	12	550	1.378	555	47	555	97	507	-51	478
Garčin	39	306	202	316	90.815	350	3.019	389	396	410	2.622	324
Gornja Vrba	34	328	486	182	286.555	178	7.714	266	7.814	145	-100	483
Gornji Bogičevci	16	461	70	464	28.314	472	829	507	108	501	721	422
Gundinci	14	482	54	484	37.753	448	2.799	396	211	456	2.588	326
Klakar	21	417	227	299	121.350	297	14.669	184	183	467	14.486	141
Nova Gradiška	240	71	2.088	57	2.016.758	38	201.112	25	23.513	63	177.599	20
Nova Kapela	29	355	173	339	82.889	361	5.598	308	1	547	5.597	242
Okučani	32	338	155	351	111.781	311	8.808	253	493	387	8.315	198
Oprisavci	25	386	385	212	235.167	200	16.203	177	200	459	16.003	137
Oriovac	50	270	501	176	391.277	151	36.562	99	1.051	314	35.511	79
Podcrkavlje	16	461	61	478	19.875	507	994	492	283	436	711	424
Rešetari	26	380	247	287	154.925	256	17.076	174	104	502	16.972	133
Sibinj	46	281	279	263	140.993	274	8.242	261	1.000	319	7.242	209
Sikirevci	14	482	46	493	18.143	511	949	500	2	546	947	405
Slavonski Brod	1.200	15	12.390	11	5.949.098	15	239.009	21	309.617	7	-70.608	550
Slavonski Šamac	13	492	45	496	20.282	505	1.550	453	1.135	307	415	443
Stara Gradiška	20	425	78	448	79.777	363	4.342	348	138	489	4.204	273
Staro Petrovo Selo	29	355	228	297	113.515	307	5.395	316	119	496	5.276	248
Velika Kopanica	31	344	143	371	72.373	377	1.807	444	808	339	999	399
Vrbje	5	548	16	542	10.234	534	476	532	0	549	476	439
Vrpolje	27	373	120	405	107.925	319	3.526	375	449	395	3.077	308

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Prema broju zaposlenih, iza poduzetnika gradova Slavonskog Broda (12.390) i Nove Gradiške (2.088), slijede poduzetnici općina Oriovac (501), Gornja Vrba (486), Oprisavci (385) te Sibinj (279). U općinama Oprisavci (15) i Gornja Vrba (14), Klakar (11) te gradu Slavonskom Brodu (10) u prosjeku je bilo najviše zaposlenih po poduzetniku.

Od ukupno 2 grada i 26 općina Brodsko-posavske županije, pozitivno je poslovao jedan grad i 24 općine te su iskazali neto dobitak, a 1 grad (Slavonski Brod) i 2 općine (Dragalić i Gornja Vrba) su iskazali neto gubitak. Najveći neto dobitak iskazali su poduzetnici sa sjedištem u gradu Nova Gradiška, u iznosu od 177,6 milijuna kuna, a najmanji u općini Slavonski Šamac u iznosu od 415,0 tisuća kuna.

5. ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST U BRODSKO-POSAVSKOJ ŽUPANIJI

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područne službe Slavonski Brod (HZZZ), u Brodsko-posavskoj županiji je krajem prosinca 2019. godine bilo zaposleno ukupno 39.108 osoba (39.200 s osiguranicima koji imaju produženo osiguranje). Taj broj u sebi uključuje zaposlene u poduzećima (trgovačkim društvima), u obrtima i slobodnim zanimanjima te zaposlene u državnim javnim poduzećima koja nemaju sjedište u Brodsko-posavskoj županiji, ali rade na području županije (npr. HEP, INA, HŠ i dr.) s time da su u taj broj uključeni i zaposleni u MUP-u i MORH-u te aktivni osiguranici individualni poljoprivrednici.

U tablici 41. daje se pregled kretanja i strukture zaposlenih u Brodsko-posavskoj županiji u posljednjih 10 godina.

Tablica 41. Kretanje broja i strukture zaposlenih osoba u Brodsko-posavskoj županiji u razdoblju 2010. – 2019. godine (stanje na dan 31.12. tekuće godine)

Godina	Broj zaposlenih na dan 31.12.				Indeks (prethodna godina = 100)
	Pravne osobe (tvrtke)	Obrti i slobodna zanimanja	Individualni poljoprivrednici	UKUPNO	
2010.	27.981	7.020	1.358	36.359	93,5
2011.	27.903	6.677	1.269	35.849	98,6
2012.	27.130	6.454	1.127	34.711	96,8
2013.	26.683	6.174	967	33.824	97,4
2014.	27.300	5.904	876	34.080	100,8
2015.	28.397	5.865	826	35.088	103,0
2016.	29.318	5.812	800	35.930	102,4
2017.	30.486	5.729	804	37.019	103,0
2018.	32.165	5.797	816	38.779	104,8
2019.	32.538	5.852	810	39.200	101,1

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba Slavonski Brod

U zadnjih šest godina ukupan broj zaposlenih se povećava. U 2019. godini ukupan broj zaposlenih u Brodsko-posavskoj županiji (39.200 osoba) povećan je za 1,1 % ili 421 osobu u odnosu na 2018. godinu. U pravnim osobama (tvrtkama) zaposlenost je u 2019. godini povećana za 1,2 % ili 373 osobe u odnosu na 2018. godinu, u obrtništvu zaposlenost u 2019. godini povećana je za 0,9 % ili 55 osoba.

Tablica 42. Kretanje broja zaposlenih osoba u Brodsko-posavskoj županiji u razdoblju lipanj 2019. – lipanj 2020. godine

Mjesec	Broj zaposlenih osoba	Indeks (prethodni mjesec = 100)
VI. 2019.	39.190	100,0
VII. 2019.	39.302	100,3
VIII. 2019.	39.291	100,0
IX. 2019.	39.666	100,9
X. 2019.	39.648	100,0

XI. 2019.	39.634	100,0
XII. 2019.	39.200	98,9
I. 2020.	39.229	100,0
II. 2020.	39.295	100,2
III. 2020.	38.801	98,7
IV. 2020.	38.395	99,0
V. 2020.	38.373	99,9
VI. 2020.	38.296	99,8

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Najveći broj zaposlenih registriran je u rujnu 2019. godine (39.666) što je više za 0,9 % u odnosu na kolovoz 2019. godine odnosno više za 3,6 % u odnosu na lipanj 2020. godine.

Na kraju 2019. godine broj nezaposlenih osoba na evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područne službe Slavonski Brod, manji je za 10,1 % ili za 651 osobu u odnosu na kraj 2018. godine te iznosi 5.817 nezaposlenih osoba.

Promatra li se prosječan broj nezaposlenih osoba tijekom godine, što je svakako reprezentativniji podatak, može se ustvrditi da je u 2019. godini u Brodsko-posavskoj županiji bilo prosječno mjesečno 5.820 nezaposlenih osoba što je u odnosu na prosjek 2018. godine (7.026 nezaposlenih osoba) smanjenje za 17,2 %. To znači da je tijekom 2019. godine u Brodsko-posavskoj županiji prosječno bilo 1.206 nezaposlenih osoba manje nego tijekom 2018. godine. U slijedećoj tablici daje se pregled kretanja broja nezaposlenih osoba u Brodsko-posavskoj županiji u zadnjih 10 godina.

Tablica 43. Kretanje broja nezaposlenih osoba u Brodsko-posavskoj županiji u razdoblju 2010. – 2019. godine (stanje na dan 31.12. tekuće godine)

Godina	Broj nezaposlenih osoba na dan 31.12.	Indeks (prethodna godina = 100)	Indeks (2010. godina = 100)
2010.	16.996	109,7	100,0
2011.	17.149	100,9	100,9
2012.	18.548	108,2	109,1
2013.	18.619	100,4	109,5
2014.	13.902	74,7	81,8
2015.	12.055	86,7	70,9
2016.	10.102	83,8	59,4
2017.	8.547	84,6	50,3
2018.	6.468	75,7	38,1
2019.	5.817	89,9	34,2

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba Slavonski Brod

Zaključno se može reći da se tijekom 2019. godine prosječan broj nezaposlenih osoba na području Brodsko-posavske županije značajno smanjio u usporedbi s prethodnom godinom i to za 17,2 %. Prosječna registrirana stopa nezaposlenosti u Brodsko-posavskoj županiji je u 2019. godini iznosila 13,0 % što je u odnosu na prosjek 2018. godine smanjenje za 2,6 postotnih bodova, ali i više za 5,4 postotna boda u odnosu na registriranu stopu nezaposlenosti RH koja je krajem prosinca 2019. godine iznosila 7,6 %.

Podaci o kretanju nezaposlenosti u prvih 7 mjeseci 2020. godine, a u odnosu na kraj 2019. godine, govore o nastavku trendova iz 2019. godine. Najveći broj nezaposlenih registriran je u srpnju 2020. godine (7.106), što je više za 16,7 % u odnosu na siječanj 2020. godine odnosno za čak 1.016 osoba.

Krajem srpnja 2020. godine evidentirano je ukupno 7.106 nezaposlenih osoba na području Brodsko-posavske županije što je za 101 osobu više nego u prethodnom mjesecu i za 1.759 osoba više nego u srpnju 2019. godine. Dakle, u srpnju 2020. godine nezaposlenost je veća u odnosu na lipanj 2020. godine za 1,4 % i u usporedbi sa srpnjem 2019. godine veća je za 32,9 %. U tablici 44. daje se pregled kretanja broja nezaposlenih osoba u zadnjih godinu dana odnosno od srpnja 2019. godine do srpnja 2020. godine.

Tablica 44. Kretanje broja nezaposlenih osoba u Brodsko-posavskoj županiji u razdoblju srpanj 2019. – srpanj 2020. godine

Mjesec	Broj nezaposlenih osoba	Indeks (prethodni mjesec = 100)
VII. 2019.	5.347	100,0
VIII. 2019.	5.266	98,5
IX. 2019.	5.131	97,4
X. 2019.	5.464	106,5
XI. 2019.	5.612	102,7
XII. 2019.	5.817	103,6
I. 2020.	6.090	104,7
II. 2020.	6.015	98,8
III. 2020.	6.190	102,9
IV. 2020.	6.810	110,0
V. 2020.	6.931	101,8
VI. 2020.	7.005	101,1
VII. 2020.	7.106	101,4

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba Slavonski Brod

6. FINACIJSKI REZULTATI POLJOPRIVREDE BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE U 2019. GODINI

Gospodarstvo Brodsko-posavske županije u 2019. godini ostvarilo je 10,4 milijardi kuna ukupnih prihoda što je u odnosu na 2018. godinu povećanje za 1,1 milijardu kuna ili 11,5 %. Poljoprivreda je u 2019. godini ostvarila 845,5 milijuna kuna ili 6,8 % manje prihoda u usporedbi s prethodnom godinom te udjelom od 8,1 % u ukupnim prihodima poslovanja poduzetnika.

U ukupnoj ostvarenoj dobiti gospodarstva Brodsko-posavske županije za 2019. godinu prema podacima prikazanim u tablici dobiti, gubitka i financijskog rezultata trgovačkih društava iz djelatnosti poljoprivrede Brodsko-posavske županije 2017. - 2019. godine od 603,5 milijuna kuna poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo participiraju sa 28,8 milijuna kuna (4,8 %). U ukupnim gubicima od 351,0 milijun kuna gospodarstva županije, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo ostvarili su 4,6 milijuna kuna (1,3 %) gubitaka.

Poljoprivreda je u ukupnom pozitivnom financijskom rezultatu gospodarstva Brodsko-posavske županije u 2019. godini poslovala pozitivno s iznosom od 24,2 milijuna kuna, odnosno 9,6 % u ukupnom pozitivnom rezultatu od 252,4 milijuna kuna.

U ukupnom broju poduzetnika Brodsko-posavske županije od 2.085 u području poljoprivrede, šumarstva i ribarstva posluje 131 poduzetnik (6,3 % u ukupnom broju poduzetnika), od kojih je 102 poslovalo s dobiti, a 29 s gubitkom.

Broj zaposlenih u poljoprivredi je 883 što u ukupnom broju zaposlenih Brodsko-posavske županije od 18.712 čini 4,7 %. Prosječna neto plaća kod poduzetnika u poljoprivredi iznosila je 4.689,00 kuna, što je za 0,6 % više nego prethodne godine, za 9,0 % manje od prosječne plaće zaposlenih kod poduzetnika u Brodsko-posavskoj županiji (5.154,00 kuna) te 11,9 % manje od prosječne plaće zaposlenih u poljoprivredi na razini Hrvatske (5.322,00 kuna).

Prvih deset poduzetnika prema veličini ukupnog prihoda u 2019. godini realiziralo je gotovo 3,0 milijardi kuna ili 28,8 % ukupnog prihoda gospodarstva Brodsko-posavske županije, koji je iznosio 10,4 milijardi kuna.

Najuspješnije tvrtke iz područja poljoprivredno-prehrambene proizvodnje po ostvarenom prihodu u 2019. godini bile su: AXEREAL CROATIA d.o.o. Nova Gradiška s prihodom od 306,6 milijuna kuna (10,2 % u ukupnim prihodima TOP 10 poduzetnika), VINDON d.o.o. Slavonski Brod s prihodom od 208,8 milijuna kuna (7,0 %) i SLAVONIJA SLAD d.o.o. Nova Gradiška s prihodom od 191,9 milijuna kuna (6,4 %). Navedene tvrtke ukupno su ostvarile 707,3 milijuna kuna što je udio od 23,6 % u ukupnim prihodima Brodsko-posavske županije prvih deset poduzetnika (gotovo 3,0 milijardi kuna).

Najuspješniji poduzetnik iz područja poljoprivredno-prehrambene proizvodnje po ostvarenoj dobiti bila je tvrtka SLAVONIJA SLAD d.o.o. Nova Gradiška s 8,2 milijuna kuna, što je udio od 28,5 % u ukupnoj dobiti poljoprivrede, odnosno 1,4 % u ukupnoj dobiti gospodarstva Brodsko-posavske županije.

Tablica 45. Prikaz dobiti, gubitka i financijskog rezultata trgovačkih društava iz djelatnosti poljoprivrede Brodsko-posavske županije 2017. - 2019. godine

(iznosi u tisućama kuna)

DJELATNOST	2017.						2018.						2019.					
	Dobit (kn)	%	Gubitak (kn)	%	Fin. rez. (kn)	%	Dobit (kn)	%	Gubitak (kn)	%	Fin. rez. (kn)	%	Dobit (kn)	%	Gubitak (kn)	%	Fin. rez. (kn)	%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	35.517	6,99	3.249	2,24	32.268	8,90	32.506	7,64	9.258	3,95	23.248	12,14	28.761	4,76	4.600	1,31	24.161	9,57
Ukupno BPŽ	507.466	100,0	144.932	100,0	362.534	100,0	425.439	100,0	233.950	100,0	191.489	100,0	603.489	100,0	351.044	100,0	252.445	100,0

Izvor: FINA, Registar godišnjih financijskih izvještaja

7. ZAKLJUČAK

Iz svega prethodno prezentiranog može se izvući zaključak da su u 2019. godini poduzetnici Brodsko-posavske županije pozitivno poslovali, a to možemo potkrijepiti slijedećim podacima iz ove Analize (sažetak):

- U 2019. godini bilo je 2.085 poduzetnika što je povećanje od 2,1 % u odnosu na broj poduzetnika u 2018. godini.
- Kod poduzetnika je bilo zaposleno 18.712 radnika što je povećanje od 8,3 % u odnosu na broj zaposlenih u 2018. godini.
- Ukupni prihodi poduzetnika Brodsko-posavske županije u 2019. godini u iznosu od 10,4 milijardi kuna veći su za 11,5 % ili za gotovo 1,1 milijardu kuna u odnosu na ukupne prihode ostvarene u prethodnoj 2018. godini.
- Poduzetnici Brodsko-posavske županije u 2019. godini ostvarili su dobit razdoblja u iznosu od 603,5 milijuna kuna što je povećanje od 41,9 % ili za 178,0 milijuna kuna u odnosu na ostvarenu dobit razdoblja u 2018. godini.
- Poduzetnici Brodsko-posavske županije u 2019. godini pozitivno su poslovali te su ostvarili neto dobit u iznosu 252,4 milijuna kuna što je povećanje od 31,8 % ili za gotovo 61,0 milijuna kuna u odnosu na ostvarenu neto dobit u 2018. godini.
- Promatrano prema veličini poduzetnika, tri su skupine poduzetnika poslovale s pozitivnim financijskim rezultatom. Mikro poduzetnici su ostvarili neto dobit od 53,6 milijuna kuna, mali poduzetnici su ostvarili neto dobit od 168,7 milijuna kuna, a srednji poduzetnici ostvarili su neto dobit od 114,9 milijuna kuna. Veliki poduzetnici iskazali su gubitak u iznosu od 84,8 milijuna kuna.
- Promatrajući uspješnost poduzetnika Brodsko-posavske županije prema vlasništvu, poduzetnici u državnom, privatnom i zadružnom sektoru su ostvarili neto dobit. Kod poduzetnika u privatnom vlasništvu ostvarena je neto dobit od 502,0 milijuna kuna, u državnom vlasništvu ostvarena je neto dobit od 4,5 milijuna kuna i u zadružnom vlasništvu iskazana je neto dobit od 1,1 milijuna kuna. Poduzetnici u mješovitom vlasništvu iskazali su gubitak u iznosu od 255,1 milijun kuna.
- Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Brodsko-posavske županije prema područjima djelatnosti pokazuju značajnu ulogu poduzetnika trgovine, prerađivačke industrije, i građevinarstva. Najveći broj poduzetnika bio je u djelatnosti trgovine (403 poduzetnika), a najveći broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji (8.953). Najveću neto dobit ostvarili su poduzetnici iz djelatnosti prerađivačke industrije (214,2 milijuna kuna).
- Najveću dobit razdoblja pojedinačno u Brodsko-posavskoj županiji iskazao je poduzetnik AMINOLABS ATLANTIC d.o.o. Nova Gradiška koji je ostvario ukupan prihod od 490,1 milijuna kuna (4,7 % ukupno ostvarenog prihoda Brodsko-posavske županije), dobit razdoblja u iznosu od 149,3 milijuna kuna (24,7 % dobiti razdoblja Brodsko-posavske županije) i prihod od izvoza (472,6 milijuna kuna) koji u strukturi njegovih ukupnih prihoda sudjeluje sa 96,4 %.
- U 2019. godini ostvaren je izvoz – prihod od prodaje u inozemstvu u iznosu od 3,5 milijarde kuna, što je povećanje za 11,1 % u odnosu na izvoz koji je ostvaren u 2018. godini. Ostvaren

je pozitivni trgovinski saldo u iznosu od 1,9 milijardi kuna što je povećanje za 16,9 % u odnosu na ostvareni trgovinski saldo u 2018. godini.

- Poslovanje poduzetnika Brodsko-posavske županije po gradovima i općinama pokazuje da od 2 grada i 26 općina Brodsko-posavske županije, pozitivno su poslovali 1 grad i 24 općine te su iskazali neto dobit.
- Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u Brodsko-posavskoj županiji u 2019. godini iznosila je 5.154 kune što je za 2,8 % više od prosjeka iz 2018. godine te još uvijek zaostaje za prosjekom RH i to za 11,4 %. Trendovi zaostajanja za RH prosjekom prisutni su u sve 4 grupacije prema vlasništvu poduzetnika kao i u sve 4 grupacije prema veličini poduzetnika. Sveukupno promatrano prema pojedinačnim poduzetnicima, najveću prosječnu mjesečnu neto plaću po zaposlenom isplatila je tvrtka INDUSERV d.o.o. Slavonski Brod u iznosu od 20.292 kune.
- U zadnjih šest godina ukupan broj zaposlenih se povećava. U 2019. godini ukupan broj zaposlenih u Brodsko-posavskoj županiji (39.200) povećan je za 1,1 % ili 421 osobu u odnosu na 2018. godinu.
- Kretanje na tržištu rada pokazuje da je registrirana nezaposlenost u zadnjih šest godina drastično smanjena, no, treba istaknuti da je ovo smanjenje evidentirane nezaposlenosti u najvećoj mjeri posljedica administrativnih razloga odnosno izmjene zakonskih propisa. Koncem 2019. godine broj nezaposlenih u Brodsko-posavskoj županiji (5.817) manji je za 651 osobu ili za 10,1 % u odnosu na kraj 2018. godine.
- U ukupno konsolidiranom financijskom rezultatu gospodarstva Brodsko-posavske županije u iznosu od 252,4 mil. kuna i poljoprivreda Brodsko-posavske županije u 2019. godini pozitivno je poslovala i ostvarila neto dobit u iznosu od 24,2 milijuna kuna što predstavlja 9,6% ukupno konsolidirane dobiti gospodarstva Brodsko-posavske županije.

PRIVREMENI PROČELNIK
Željko Burazović, mag.ing.agr.